

Ці прынясе «тэрмафутра» выгаду вашаму кашальку?

Каб фінансы не пелі рамансы...

Куды запрашае Уладзімір Співакоў?

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

СТАР 2

МС

СТАР 6

ІГРАЦЬ З ДЗЯРЖАВАЙ НЕДАПУШЧАЛЬНА

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка перасцерагае прадпрымальнікаў ад шантажу ўлады ў сувязі са змяненнем умоў іх работы. Аб гэтым кіраўнік дзяржавы заявіў на нарадзе па праекце ўказа «Аб некаторых пытаннях рэалізацыі тавараў індывідуальнымі прадпрымальнікамі і іншымі фізічнымі асобамі», перадае карэспандэнт БЕЛТА.

«Некаторыя палітыкі ад прадпрымальніцтва, хоць іх цяжка назваць палітыкамі, якія прадстаўляюць інтарэсы прадпрымальнікаў, спрабуюць шантажыраваць уладу, у тым ліку Прэзідэнта. Вось чаго я не раіў бы, дык рабіць такія заявы ў сродках масавай інфармацыі, паколькі гэта проста праз бок вылезці. Мяне палохаць дарэмна. Майдана мы не дапусцім у нашай краіне», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт падкрэсліў, што ўсё будзе цывілізавана, паколькі прадпрымальнікі — самы прагрэсіўны слой грамадства, арыентаваны на ўсялякія рэформы. «Таму, калі вы хочаце жыць, як дапусцім, на Захадзе, мы вам прадаставім такія ўмовы. Калі вы хочаце жыць, як на майдане, — прабачце за гэта ўпамінанне, я ні ў якім выпадку не хачу ўмешвацца ва ўнутраныя справы Украіны, проста добрае параўнанне, — гэта не ў Беларусі», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

«Я ведаю, вы людзі нябедныя і можаце заказаць у жоўтай прэсе любы артыкул, але вам раю гэтага не рабіць, таму што можна атрымаць адваротную сітуацыю. І ганіце ад сябе ўсялякіх там Шумчанку, не то яшчэ кагосьці, каб яны нават блізка каля вас не хадзілі. У іх няма нічога з вамі агульнага і быць не можа, ім патрэбна іншае», — сказаў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што рашэнне будзе прынята зыходзячы з выгады, па-першае, для спажывцоў, гэта значыць беларускага народа, па-другое, для беларускай дзяржавы, і па-трэцяе, для прадпрымальнікаў. Кіраўнік дзяржавы прызнаў цяжкай іх працу. «Гэта ж трэба ехаць у Маскву, перад кімсьці стаяць на каленях, у сумках сюды везці тавар, дамаўляцца там аб нейкіх скідках, каб цэны былі прымальнымі, потым і ў мароз, і ў сцюжу, і ў гарачыню прадаваць яго тут. Гэта цяжкая работа, тут я перад вамі не лісліўлю, і, напэўна, яна вас задавальняе. Я не супраць. Але ўсё павінна быць цывілізавана», — адзначыў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што іграць з дзяржавай, прапаноўваючы адтэрмінаваць прыняцце рашэнняў, недапушчальна. «Ніякіх часовых палавіччатых рашэнняў тут быць не павінна. Мы і так іх прынялі шмат», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт адзначыў, што, перш чым падпісаць указ, хацеў бы ўбачыць глыбіню працэсу, што адбываецца ў прадпрымальніцкім асяроддзі. «Калі гэта людзі, якія перабіваюцца з вады на хлеб, чаго мы да іх чапляемся?! Калі ж гэтыя людзі супербагатымі сталі і могуць чымсьці падтрымаць дзяржаву, мы іх папросім, каб яны, разбагацеўшы, стаўшы на ногі за кошт беларускага народа і дзяржавы, паколькі спажываючы з'яўляюцца яны, крыху падзяліліся з дзяржавай», — сказаў Прэзідэнт.

«Мне патрэбна не знешняя матывацыя: вось Мытны саюз, давайце накінем пятлю на шыю частцы беларускага народа. Мы такі Мытны саюз не патрэбны, дзе мы будзем накідаць пеглы людзям, якія сёння працуюць», — дадаў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што размова ідзе аб 60 тыс. індывідуальных прадпрымальнікаў, якія займаюцца ўвозам і рэалізацыяй тавараў. Ён нагадаў, што ў 2005 годзе, сустракаючыся з прадпрымальнікамі на адным з рынкаў у Мінску, была дасягнута дамоўленасць аб тым, які будучы працаваць індывідуальны прадпрымальнік, быў прыняты спецыяльны ўказ, які дзейнічае да гэтай пары. У той жа час, паводле слоў Прэзідэнта, прадпрымальнікам з-за знешніх абставін стала нельга немагчыма працаваць у гэтым фармаце. Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што хацеў бы разабрацца ў гэтым пытанні, атрымаць ад удзельнікаў нарады дастаткова інфармацыі для таго, каб прыняць канчатковае рашэнне.

ПРАМАЯ ЛІНІЯ

УСЁ ПРА АДРАСНУЮ САЦЫЯЛЬНУЮ ДАПАМОГУ

Хто мае права на штомесячную або аднаразовую сацыяльную дапамогу і якія сёння іх памеры? Ад чаго яны залежаць? Каму прызначаецца дапамога па аплаце паслуг ЖКГ? Колькі разоў можна звярнуцца па дапамогу на падгузкі?.. Гэтыя і іншыя пытанні вы зможаце задаць намесніку міністра працы і сацыяльнай абароны Аляксандру Аляксеевічу РУМАКУ ў ходзе прамой тэлефоннай лініі «Падтрымка насельніцтва праз сістэму дзяржаўнай адраснай сацыяльнай дапамогі», якая адбудзецца ў рэдакцыі «Звязды» 20 лютага. Тэлефануйце па нумары (8-017) 287 18 66 з 11 да 12 гадзін. Папярэднія пытанні можаце задаваць па тэлефоне (8-017) 292 21 03.

ЛЕЛЬЧЫЦКІ «КАЎБОЙ»

Амаль трыццаць гадоў Міхаіл Аляксеевіч Ашарчук працуе аператарам па штучным асеманенні на малочнагаварнай ферме ў вёсцы Дзяржынск Лельчыцкага раёна. Яго клопам тут створаны высокапрадукцыйны статак з больш як 550 кароў, і сярэдняй надой ад іх — каля пяці тысяч літраў малака. А гэта адзін з найлепшых паказчыкаў у раёне.

— Па сумяшчальніцтве мне даводзіцца працаваць яшчэ і ветэрынарам. Таму кожная рагуля — і на ферме, і ў прыватным сектары — ведае мяне, пазнае, ахвотна ідзе да рук, даецца аглядзець, — кажа Міхаіл Аляксеевіч. Жывёлагадоўля, дарчы, — гэта ў яго сямейнае: на ферме працавала маці, працуюць брат, сястра, а таксама жонка.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

ЦЫТАТА ДНЯ

Настаяцель мінскага праваслаўнага прыходу храма-помніка ў гонар Усіх Святых протаіерэй Фёдар ПΟΥНЫ:

«Думаю, што спартсмены маюць для грамадства каласальнае значэнне, асабліва ў наш час, таму што гэта ўвабленне нашай краіны, нашага народа, нашага грамадства. Хто б што ні казаў, але гэта заўсёды твар краіны. Калі паднімаецца сцяг падчас уручэння ўзнагароды — гэта асаблівае пачуццё, да якога нельга прывыкнуць не толькі спартсмену, але і наогул прадстаўнікам краіны».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 19.02.2014 г.

Долар ЗША	9710,00
Еўра	13310,00
Рас. руб.	275,50
Укр. грыўня	1087,96

Асабістая бяспека

«ПАЛЯВАННЕ» НА ЗЛОДЗЕЯ

Як абараніць сваю маёмасць, не парушыўшы пры гэтым закон і не рызыкуючы здароўем

Аднойчы ў электрычцы пачуў вельмі цікавую гісторыю. Два пажылыя чалавекі абмяркоўвалі між сабой, як найлепш абараніць свае дачы ад аматараў да чужога добра. Адзін з іх прыгадаў падзеі з уласнага жыцця. Яшчэ ў савецкі час ён быў мараком далёкага плавання, таму адсутнічаў дома па некалькі месяцаў запар.

Само сабой, яго жыллё як магнітам прыцягвала да сябе зладзей. Пасля двух абрабаванняў ён усталяваў... гудок са спісанага карабля, каб адпужваць з яго дапамогай няпрошаных гасцей і, калі што, «ставіць на вушы» ўвесь пад'езд. Механізм пуску спрацоўваў пры несанкцыянаваным адчыненні дзвярэй. Ды і адважчана перастараўся чалавек: двое зладзей з-за вялікай магнутасці гуку аглухлі на месцы. За гэта давялося гаспадару адказаць перад законам. Але як — гэта так і сталася загадкай. Цяжкі падкацкі да патрэбнай станцыі...

А яшчэ раней дзесяці гадоў пратое, як некаторыя «вынаходлівыя» аўтаматары дагэтуль ставяць калканы побач з педалью газа. Зусім як у легендарнай стужцы «Сцяражыся аўтамабілі!... Ды вось толькі з-за такога ціхага палявання на «дэтэчакны» можа ў рэшце рэшт мець вялікія праблемы сам гаспадар.

СТАР 6

Ведай нашых!

«ПЛАЦДАРМ» — ЛЕПШЫ ПРАЕКТ АБ УЗБРОЕННЫХ СІЛАХ

Сумесны праект газеты «Звязда» і Міністэрства абароны «Плацдарм» прызнаны лепшым спецыяльным праектам аб Узброеных Сілах краіны. Дыплом першай ступені ўручылі выданню падчас цырымоні ўзнагароджвання пераможцаў штогадовага творчага конкурсу на лепшае асветленне ў СМІ пытанняў будаўніцтва і развіцця Узброеных Сіл Беларусі, патрыятычнага выхавання насельніцтва.

Вось ужо на працягу сямі гадоў запар на пад'язденне вынікаў ай-чэрнай лепшыя прадстаўнікі зборнай журналістыкі — усе тыя, хто сваёй штодзённай працай дамогся перамогі ў прэстыжным рэспубліканскім конкурсе. Конкурс, які прапагандае непахісную традыцыю нашага народа: любоў да Радзімы, гатоўнасць і ўменне яе абараняць.

Сёння мы маем права казаць аб высокай эфектыўнасці і выніковасці супрацоўніцтва Узброеных Сіл і сродкаў масавай інфармацыі ў пытаннях ваеннага будаўніцтва і ваенна-патрыятычнага выхавання, — зазначыў міністр абароны Беларусі генерал-лейтнант Юрый ЖАДОБІН. — Больш за 3 тысячы публікацый у друкаваных СМІ, каля 100 гадзін тэле- і каля 150 гадзін радыёвяшчання штогод прывячаецца

Узброеным Сілам, людзям, адданым справе абароны Айчыны. Пераможцы былі вызначаны ў 17 творчых намінацыях, якія ахапілі ўвесь спектр інфармацыйнай дзейнасці, усе сучасныя жанры, формы і спосабы асветлення ваенна-патрыятычнай тэматыкі.

Сёлетня для ўдзелу ў творчым конкурсе былі пададзены 73 заяўкі ад сродкаў масавай інфармацыі Рэспублікі Беларусь, што значна больш, чым летас, — падкрэсліў памочнік міністра абароны па ідэалагічнай рабоце ва Узброеных Сілах — начальнік галоўнага ўпраўлення абароны генерал-маёр Аляксандр ГУРА. — Прычым журы адзначыла не толькі ўрастаную актыўнасць рэгіянальных СМІ, а і пашырэнне геаграфіі удзельнікаў конкурсу.

Дыплом I ступені атрымлівае выдучая праекта «Плацдарм» спецыяльны карэспандэнт «Звязды» Уладзімір КАНЮТА.

Трэба сказаць і пра высокі прафесіяналізм і адказнасць журналістаў у асветленні ваеннага будаўніцтва і ваенна-патрыятычнага выхавання.

Па словах намесніка міністра інфармацыі Дзмітрыя ШАДКО, у ваенна-патрыятычным выхаванні асабліва роля належыць сродкам масавай інфармацыі. «Цешыцца, што

наш конкурс на прывае заваяваў аўтарытэт і павагу ў журналістычным асяродку. Пастаянна рост колькасці яго удзельнікаў сведчыць аб высокай грамадскай значнасці Узброеных Сіл і цікавасці беларусаў да пытанняў іх функцыянавання і развіцця», — адзначыў намеснік міністра. Ніка МАЙСКАЯ.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

ЕГІПЦЕЦЫ ІСЛАМІСТЫ ПАРАЛІ ТУРЫСТАМ ПАКІНУЦЬ КРАІНУ

Егіпецкая ісламісцкая групоўка «Ансар Бейт аль-Магдыс» папярэдзіла замежных турыстаў аб непажаданасці іх знаходжання на тэрыторыі краіны пасля 20 лютага, паведамляе Reuters. Ісламісты, якія прызналіся ў нядаўнім падрыве аўтобуса з паўднёва-карэйскімі пілігрымамі, калі ізраільскае мяжа, паралілі замежнікам пакінуць краіну, «пакуль яшчэ не знадта позна».

ЗША ЛЕТАМ 2014-га ПАЧНУЦЬ АБСТАЛЁВАЦЬ ВАЕННЫЯ КАРАБЛІ ЛАЗЕРНЫМІ ГАРМАТАМІ

Узброеныя сілы ЗША пачнуць абсталёўваць свае караблі лазернымі гарматамі летам 2014 года. Першы ўзор гэтага новага віды зброі з'явіцца на дэсантным караблі «Понсэ», які зараз знаходзіцца ў Персідскаму заліве. Лазерная зброя прызначана для ліквідацыі беспілотнікаў і вайсковых лодак. Акрамя лазера, амерыканскія вайскоўцы таксама плануюць вырабляваць на вадзе электрамагнітны гармату. Яна страляе снарадамі, якія развіваюць хуткасць у шэсць-сем разоў вышэйшую за хуткасць гуку. Такі від зброі, як адзначае АР, здольны нанесці сур'езны ўрон караблём праціўніка. Што тычыцца лазернай зброі, то яе перавагі заключваюцца ў тым, што кіраваць такімі гарматамі можа ўсяго адзін чалавек. Да таго ж кошт эксплуатацыі лазернай зброі нашмат ніжэйшы за цану выкарыстання традыцыйных відаў узбраенняў. Напрыклад, запуск адной ракеты перахватачка ацэньваецца прыкладна ў 1,4 млн долараў, у той час як стрэл з лазернай гарматы абдыбца ўсяго ў некалькі долараў.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

У КІЕВЕ АДНАВІЛІСЯ БЕСПАРАДКІ

Ледзь бакі ўкраінскага палітычнага канфлікту здохлі, як задалася, стварыць аснову для вядзення далейшых мірных перамоў аб вядзе з крызісу (узчыць хваля ба бешчэную амястнію), які сітуацыя ў цэнтры Кіева зноў абвастрылася. Усё пачалося з мірнага, як паведамлялася, маршу актывістаў Майдана ў бок ўрадавага квартала. На пад'ездзе да вуліцы Грушўскага сітуацыя змянілася. Праэтстоўцы падышлі да парламента з боку Краснага завулка і вуліцы Шаўкавічнай і пачалі разбіраць брук. Таксама паведамляецца, што актывісты падпалі два грузавыя аўтамабілі «КамАЗ», якія блакіравалі праезную частку. Мітынгавыя пачалі запуская «фаеры» і кідаць камяні і петарды ў бок супрацоўнікаў міліцыі. Згодна з паведамленням іншых агенстваў, актывісты, апроч іншага, закідалі міліцыю «кактэйлямі Молатава». Адначасна актывісты апазіцыі атакавалі кіеўскі офіс Партыі рэгіёнаў. Як паведамляе УНІАН, каля 200 мітынгуючых штурмавалі офіс, размешчаны на вуліцы Ляпсева. Актывісты закідалі будынак «кактэйлямі Молатава», разбілі шкло ў вокнах і некалькі машын, прыпаркаваных побач. У адказ на такія дзеянні ў пратэстоўцаў паліцэйкі шумавыя гранаты. Сілавікі, па некаторых звестках, таксама выкарысталі гумовыя кулі.

«Байцы ўнутраных войскаў атрымалі цэлесныя пашкоджанні, калі актывісты так званга Еўрамайдана незаконна завалодалі адным з грузавых аўтамабіляў і пачалі рухацца ў бок Вярхоўнай Рады», — паведамляе прэс-службы МУС. Па звестках міліцыі, сярод супрацоўнікаў правапарадку ў другой палове дня было ўжо сям'ера пацяпелых. У той жа час каля будынка Вярхоўнай Рады праходзіў мітынг Партыі рэгіёнаў, на якім гучалі заклікі «спыніць нацыяналізм і фашызм» і «падтрымаць Віктара Януковіча». Са сцэны праўладнага мітыngu было абвешчана аб мабілізацыі. Вядучы заклікаў мужчын, здольных аказаць супраціўленне, перамясціцца на левы фланг, «каб падтрымаць прысутных там салдат» унутраных войскаў.

КОРАТКА

У 2013/2014 навучальным годзе ў дзённых установах агульнай сярэдняй адукацыі на беларускай мове вывучаюць усе прадметы больш як 142 тыс. навучэнцаў, што складае 15 працэнтаў школьнікаў, на рускай мове — амаль 786 тыс. (85 працэнтаў). Ва ўстановах дашкольнай адукацыі выхавальнікі размаўляюць на беларускай мове больш чым з 45 тыс. дашкольнікаў, што складае 11 працэнтаў наведвальнікаў гэтых устаноў, на рускай мове — з 362 тыс. дзяцей (89 працэнтаў).

У Беларусі дазволены продаж аічных тавараў па цэнах, ніжэйшых за сабекошт. Дакумент распрацаваны ў мэтах паскарэння абарачальнасці запасаў гатовай прадукцыі (тавару) і грашовых сродкаў. Ён уступае ў сілу пасля афіцыйнага апублікавання і дзейнічае да 1 студзеня 2015 года.

У свеце мужчын крыху больш, чым жанчын. Так мужчынскае насельніцтва пераважае ў Кітаі, Індыі, Турцыі. У Беларусі ж на пачатку 2014 года колькасць мужчын складала 4 млн 401,3 тыс. чалавек, або 46,5 працэнта ад агульнай колькасці насельніцтва. Аднак ёсць гарады, дзе мужчын больш, чым жанчын. Гэта Шклоў, Клічэў, Горкі. Пры гэтым сярэдні ўзрост беларускіх мужчын — 37 гадоў. Ён на 5,2 года меншы, чым сярэдні ўзрост жанчын.

ГАРАЧЫЯ. ЗІМОВЫЯ... НАШЫ!

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка павіншаваў члена нацыянальнай каманды Беларусі па фрыстайле Антона Кушніра з заваяваннем залатога медала на Алімпійскіх гульнях у Сочы. Аб гэтым БЕЛТА паведамілі ў прэс-службе кіраўніка дзяржавы.

«Дарагі Антон! Сёння табой ўпісана новая старонка ў гісторыю сусветнага спорту. Да гэтага поспеху ты прыйшоў праз гады цяжкіх трэніровак і выпрабаванняў, якія выпалі на тваю долю. Уся краіна з заміраннем сэрца перажывала за цябе, і ты падарыў нам свята. Алімпійскія гульні ў Сочы запамінацца сапраўдным трыумфам беларускай школы фрыстайла! Дзякуй за гэта ўсёму калектыву нацыянальнай каманды! Жадаю моцнага здароўя і далейшых поспехаў!» — гаворыцца ў віншавальнай тэлеграме кіраўніка дзяржавы.

Спецыяльны карэспандэнт «Звязды» Анатоль Спанеўскі перадае з алімпійскай сталіцы

...А ўсё магло скласіся інакш. З горных вяршынь спусціўся густы шэры туман, які не дазволіў прасвесці мужчынінкі мас-старт. Усіх турбавала пытанне: што будзе з жаночым мас-стартам (гонкай, якую так любіць Даша Домрачава) і ці выступяць фрыстайлісты ў экстрым-парку «Ружа Хутар»? Бо ён размешчаны яшчэ вышэй, чым шчаслівая для нас біятлонная «Лаура». Алімпійцы ж — таксама жывыя людзі, і яны могуць банальна «перагарэць», чакаючы старту, які адкладваецца невядома наколькі... Нябось зліталася: літаральна за дзве гадзіны да маркуемага біятлоннага старту судзілі заявілі, што пытанне аб пераносе жаночай гонкі больш не стаіць. Што адбывалася далей — вы, спадзяюся, бачылі. Як і ў першай «залатой» для Дашы гонцы, саперніцы нават не ўбачылі ер спіны на фінішы: разрыў больш як 20 секунд — цэлая вечнасць для гонкі такога ўзроўню і напалу.

СТАР 6

Грамадзянская пазіцыя

МОМАНТ ІСЦІНЫ

Ідучы на выбары, чалавек вызначае сваю будучыню, будучыню сваёй сям'і і краіны

Семинар ідэалагічнага актыву Віцебскай вобласці па тэме «Роля ўстаноў сацыяльнай сферы і ідэалагічнага актыву вобласці ў падрыхтоўцы да выбараў у мясцовыя Саветы дэпутатаў» прайшоў учора ў Оршы. У рабоце семінара прыняў ўдзел першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі Аляксандр Радзько.

ФОТА БЕЛТА

«Выбары — адказны момант для кожнага чалавека, — заявіў Аляксандр Радзько падчас сустрэчы з моладдзю Аршанскага раёна, якая ўпершыню прымае ўдзел у выбарах у мясцовыя Саветы дэпутатаў. Выбары — гэта заўсёды момант ісціны, адказны момант у жыцці кожнага чалавека, бо сваім выбарам ён вызначае сваю будучыню, будучыню сваёй сям'і, краіны. Таму кожны, прымаючы рашэнне, павінен падыходзіць да гэтага свядома і вельмі адказна».

Каментауючы журналістам сустрэчу з моладдзю, Аляксандр Радзько падкрэсліў, што атрымаў глыбокае задавальненне ад яе. «Добрыя, талковыя, з імі хочацца гаварыць. Яны вызначалі, якім павінен быць дэпутат. Мы прыйшлі да высновы, што ён павінен быць аўтарытэтам па жыцці, па дзяржаўнай пазіцыі, бо толькі аўтарытэтам чалавеку можна даверыць прымаць рашэнні ў рэгіёне, вобласці, краіне. Моладзь усведамляе адказнасць за свой выбар», — адзначыў першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта.

Аляксандр Радзько таксама падкрэсліў, што семінар у Оршы паказаў, што ў любым месцы, на любым участку прысутнічае ідэалогія. «Нават калі ты просты добраахвотнік спецыяліст, які стаіць ля станка, ты разумееш, што павінен якасна выконваць сваю працу, нягледзячы на гэта адказнасць. У гэтай адказнасці і заключаецца ідэалогія. Сёння з моладдзю мы абмеркавалі, кім яны хочуць працаваць, якой бачаць сваю будучыню. Чаму я пра гэта кажу? Таму што такія семінары, кантакты вельмі важныя для ідэалагічнага, таму што ў ходзе такіх мерапрыемстваў яны бачаць, як рэалізуюцца тыя ці іншыя навацыі, як вядзецца праца з людзьмі», — дадаў першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі. Ён адзначыў, што вопыт правядзення такіх семінараў абавязкова будзе выкарыстаны пры правядзенні палітычнай кампаніі ў 2015 годзе.

Адказваючы на пытанне аб рэгіянальных СМІ, Аляксандр Радзько выказаў думку, што яны павінны развівацца. Паводле яго слоў, мясцовыя раённыя газеты з ўстойлівым тыражом, раённае тэлебачанне патрэбны, бо адлюстроўваюць падзеі, якія адбываюцца непасрэдна ў гэтай мясцовасці і закранаюць менавіта мясцовых жыхароў. Такімі навінамі жыхары таго ці іншага рэгіёна заўсёды будуць цікавіцца. «Гэта іх ніша, таму за кошт цікавасці мясцовых жыхароў рэгіянальныя СМІ заўсёды будуць выйграваць», — падкрэсліў Аляксандр Радзько.

У семінары таксама прынялі ўдзел намеснік міністра інфармацыі Беларусі Уладзімір Матусевіч, першы сакратар ЦК БРСМ, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці Ігар Бузюскі, работнікі ідэалагічнай вертыкалі мясцовых органаў улады, намеснікі кіраўнікоў па ідэалагічнай рабоце буйных прадпрыемстваў і арганізацый вобласці.

Прысутныя на семінары прынялі ўдзел у працы брыфінг-клуба моладзі Аршанскага раёна «Я — беларус», азнаёміліся з працай новай лядовай арэны ў Оршы.

Паводле паведамленняў БЕЛТА

Ва ўрадзе

ПРЭМ'ЕР-МІНІСТР РОБІЦЬ СТАЎКУ НА МАЛАДЫХ КІРАЎНІКОЎ І ПАТРАБУЕ СМЕЛАСЦІ САЎМІН АГУЧЫЎ ВІНІКІ САЦЫЯЛЬНА-ЭКАНАМІЧНАГА РАЗВІЦЦЯ КРАІНЫ Ў 2013 ГОДЗЕ

Пасяджэнне Савета Міністраў Беларусі прайшло ўчора ў, можна сказаць, суровай атмасферы. Выклікана гэта было некалькімі прычынамі: нявыкананымі прамысловасцю паказчыкамі, адставаннем па якасці прадукцыі, буйнымі дэбіторскімі запазычанасцямі і захаваннем вялікіх складскіх запасаў.

Безадказнасць — самая вялікая праблема

«Задачы і разгорнуты план дзеянняў на бягучы год зацверджаны Саветам Міністраў. Там кожнаму вызначана, што, як і калі рабіць. Прыярытэты назначаны — рэнтабельнасць, экспарт, прамыя замежныя інвестыцыі, зніжэнне складскіх запасаў і знешняй дэбіторскай запазычанасці, — пачаў пасяджэнне прэм'ер-міністр Беларусі Міхаіл Мясніковіч. — Кіраўнікі галін і рэгіёнаў абавязаны, падкрэсліваў, стварыць умовы для перспектывага росту эканомікі. Вырашаючы бягучы, безумоўна, важныя задачы, трэба думаць пра будучыню. Відавочна, што прадпрыемствы, якія дзейнічаюць, не могуць забяспечыць належную канкурэнтаздольнасць, і таму павінны быць смелыя інавацыйныя праекты. Рэалізаваць іх могуць маладыя і прафесіянальныя кіраўнікі. Трэба працаваць ініцыятыўна, хутка прымаць рашэнні і браць на сябе адказнасць. А з гэтым сёння самая вялікая праблема».

А ў той жа час аналіз 2013 года паказаў, што найгоршыя вынікі па прагнозных паказчыках у міністарстваў прамысловасці, архітэктуры і будаўніцтва, канцэрну «Белнафтахім» і «Беллегпрам». Сярод выкананых — у Віцебскага, Брэсцкага і Гомельскага аблвыканкамаў. «З пералічаных па выніках трох гадоў горш за ўсіх спрацавалі Міністарства архітэктуры і будаўніцтва, «Беллегпрам» і «Беллесперапрам». Па першым і апошнім кадравыя рашэнні прыняты, цалкам абноўлена кіраўніцтва. Астатнім, у тым ліку і тым, хто праваліў заданні 2013 года, дадзена апошняя магчымасць даказаць сваю дзеяцельнасць, як і кіраўніцтву ўрада ў цэлым», — заявіў прэм'ер.

За студзень

паказчыкі трошкі лепшыя

«Прырост экспарту тавараў на 3 млрд долараў павінен быць забяспечаны пры зніжэнні знешняй дэбіторскай запазычанасці. Гэта патрабуе кіраўніка дзяржавы — вярнуць грошы ў краіну, — нагадаў Міхаіл Мясніковіч. — Значыць, продажы на знешніх рынках прыйдзецца забяспечыць з мінімальнай адтэрміноўкай плацяжы, а таксама па схемах стымулявання экспарту. Сістэму справаздач па мэтавых паказчыках устанавіваем штомесячную. Для ацэнкі работы кадраў няма неабходнасці чакаць заканчэння першага квартала 2014 года».

Як паказваюць вынікі студзеня, спрацавалі трошкі лепш, чым чакалася. Аднак не ўсе гэтага дасягаюць. «Горшыя за ўсіх паказчыкі ў Міністарства прамысловасці... Не лепшыя і ў некаторых іншых, — паведаміў кіраўнік урада. — Да дысцыплінарнай адказнасці будуць прыцягваць кіраўніцтва ўжо па выніках студзеня». Нават аграрныя сельхозкомплексы не парадаваў: «Нягледзячы на сціплыя вынікі мінулага года АПК працягвае мінусаваць і ў студзені гэтага года. Асабліва па малаце — Віцебская і Мінская вобласці».

Першы намеснік прэм'ер-міністра Уладзімір СЯМАШКА заявіў, што па выніках 2013 года не забяспечаны ніводзін з ключавых параметраў: «Прамысловая вытворчасць дала толькі 95,2% пры прагнозе 107%. Экспарт тавараў і паслуг — 88,4% пры прагнозе 115,2%». Разумеючы ўсю складанасць 2013 года, урад пайшоў на некаторыя паслабленні ў плане адказнасці за невыкананне аб'ёмных паказчыкаў пры ўмове, што будуць выкананы якасныя параметры — рэнтабельнасць продажаў і зніжэнне запасаў прадукцыі. Але гэтага не адбылося. «Наш адзіны козыр на поста-саветным і сусветным рынку — параўнальна невялікая цана на прадукцыю», — лічыць першы віцэ-прэм'ер. Але для развіцця гэтага, хутчэй за ўсё, не хопіць. Якасць больш важная. Ёсць жа высоўе: мы не такія багатыя, каб купляць танныя рэчы. Таму ме-

навіта якасць і працягваюць патрабаваць ад нашых прадпрыемстваў.

З банкам будучы размаўляць

тэт-а-тэт

Прынята рашэнне аб індывідуальнай рэструктурызацыі запазычанасці па крэдытах і пазыках перад банкам для аічных прадпрыемстваў. «Аб гэтым мы дамовіліся з кіраўніцтвам Нацбанка і камерцыйных банкаў. Не будзе нешта вырашацца агульна, будзем разглядаць кожнае прадпрыемства асобна», — паведаміў Міхаіл Мясніковіч. Дарэчы, па словах Уладзіміра Сямашкі, летас у рамках кампенсацыі прэнтаў расійскім банкам перайшоў 617,2 млрд бюджэтных рублёў. Сёлета мяркуюцца, што гэтая лічба вырасце да 917,5 млрд.

Еўразійская інтэграцыя

У планах на 2014 год падрыхтоўка дагавора аб Еўразійскім эканамічным саюзе. «У маі прэзідэнт будзе разглядаць праект гэтага дакумента, — нагадаў прэм'ер. — Наша пазіцыя: мы павінны стварыць паўна-вартасны агульны рынак без выключэнняў і абмежаванняў са свабодай тавараў, паслуг, капіталу і працоўнай сілы. Па таварах сёння яшчэ ідзе работа над шматлікімі выключэннямі. Па паслугах і нашы некаторыя кіраўнікі міністарстваў і прадпрыемстваў трымаюцца незразумела за што. Важнае пытанне з фінансавым рынкам. І гэта ўсё патрабуе вырашэння».

Падтрымка прадпрымальніцтва

«Дырэктыва № 4 — гэта базавы дакумент, і ён павінен быць выкананы ў поўным аб'ёме, які і іншыя нарматыўна-прававыя акты, якія рэгулююць сферу бізнесу, — упэўнены Міхаіл Мясніковіч. — Сёння ў сферы малага і сярэдняга прадпрымальніцтва працуе вялікая колькасць людзей, і ўрад створыць для іх неабходныя камфортыныя ўмовы, які і для іншых суб'ектаў гаспадарання».

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ

Фотафакт

ФОТА БЕЛТА

Пытанні падрыхтоўкі праекта дагавора аб Еўразійскім эканамічным саюзе, кваліфікацыі дагаворна-прававой базы МС і АЭП і далейшае развіццё інтэграцыйных працэсаў абмяркоўваліся на Пасяджэнні Савета Еўразійскай эканамічнай камісіі. У ім удзельнічалі Старшыня праўлення Банка развіцця Сяргей Румас і Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Беларусі ў Расіі Ігар Петрышэнка.

«БЕЛКАЛІЙ» АПТЫМІЗУЕ СВАЕ ПАСТАЎКІ ВА ЎСЕ РЭГІЁНЫ СВЕТУ

Беларуская калійная кампанія падвяла першыя вынікі дзейнасці на новым этапе свайго развіцця, які стартваў летас у жніўні, паведамілі рэдакцыі ў прэс-службе БКК.

Галоўнай задачай гэтага этапа стала незалежнае праасоўванне беларускіх калійных угнаенняў на знешніх рынках. Паляпшэнне дзейнасці замежных прадстаўніцтваў і даччыных кампаній, стварэнне гнуткай сістэмы паставак прадукцыі як балкернымі суднамі, так і кантэйнернымі лініямі, а таксама актывізацыя працы рэгіянальных складоў дазволілі Беларускай калійнай кампаніі летас у чацвёртым квартале максімальна аптымізаваць пастаўкі ва ўсе рэгіёны свету.

Новы фармат працы ў чацвёртым квартале дазволіў кампаніі цалкам выканаць распрацаваныя планы. Па выніках кастрычніка — снежня 2013 года БКК было экспартавана больш за 1,2 млн тон калійных угнаенняў, што больш чым на 10% перавысіла аб'ёмы экспарту адпаведнага перыяду 2012 года. Агулам летас было экспартавана каля 5,7 млн тон беларускага калію. Асобна прэс-служба кампаніі адзначае, што ў 2013 годзе БКК вытрымлівала першачачкова занятую пазіцыю паміжкраўцага зніжэння цен і развіцця гнуткую стратэгію продажаў, прадугаваную здаровым сэнсам і накіраваную на стварэнне блізкага партнёрства з кожным кліентам. Цяпер кампанія прагназуе далейшы паступальны рост аб'ёму ў першым квартале сёлета.

Сяргей КУРКАЧ.

Экалогія жылля

НЕ МЕРЗНУЦЬ УЗІМКУ, НЕ «ПАРЫЦЦА» Ў ЛЕТКУ

Ці патрэбна «тэрмафутра» вашаму дому?

Зімой кватэра ператвараецца ў лядоўню, а ў пякельны летні санчапек — у «духоўку». Знаёмыя адчуванні? Уся справа ў дрэнным мікраклімале вашага жылля. Прыйдзі да балансу тэмператур, аднак, можна: для гэтага экалагі пранапоўніць уцяпляльнік дома звонку. Тады ў вашым доме зіма будзе цёпла, а лета — прахалодным.

лепш спачатку заахваціць суседзяў зрабіць дом цяплейшым.

Ці «СХУДНЕЮЦЬ» ЖЫРОЎКІ?

Адно з галоўных пытанняў, якім задаюцца жыхары, — ці прынясуць «тэрмафутры» хоць якую выгаду кашальку? Ці стануць жыроўкі менш «пустымі»? Спраўды, па разліках Антона Гаховіча, уцяпленне аднапакаёвай кватэры, плошча сцен якой складае 10,1 кв. м. каштуе прыкладна 2,5 мільёна рублёў. Спецыяліст адзначае, што ў такім выпадку уцяпленне акупіцца за 20 гадоў, а ў год можна эканоміць усяго 100 тысяч. Не надта многа!

Па падліках Уладзіміра Кляпцака, дырэктара прыватнага прадпрыемства «Вертыкальныя тэхналогіі», рэальная сума рамонтна складае 4 мільёны рублёў. Дадаткова аплываюцца, напрыклад, паслугі альпіністаў — у тым выпадку, калі гаворка ідзе пра вышэйшыя паверхі. Як бачым, тэорыя адрозніваецца ад практыкі і ў такім разе эканоміць не атрымаецца.

Ці ІСНУЕ ІДЭАЛЬНЫ МАТЭРЫЯЛ?

Анатоль Калач, супрацоўнік праграмы па хімічнай бяспецы і аздаха ЦЭР, кажа, што сярод уцяпляльнікаў найбольш вядомыя чатыры: каменная вата, шклавата, пенапласт і пенаплекс. У кожнага з іх ёсць свае мінусы і плюсы. Што патрабуе ведаць пры выбары ўцяпляльніка? З якой сыравіны ён зроблены? Ці шкодны ён пры выкарыстанні і мантажы? Наколькі

бяспечны пры перапрацоўцы? Каменная вата, хоць і робіцца з натуральнай сыравіны і даўгавечная, захоўвае ў сабе фармальдэгід — небяспечнае рэчыва, якое можа прывесці да раку. Шклавата шкодзіць рабочым пры мантажы, бо складаецца з шкловалокнаў, якія трапляюць у лёгкія і выклікаюць сур'ёзны захворванні дыхальнай сістэмы. Пенапласт жа разбураецца пад удзеяннем тэхнічных вадкасцяў і пару і баіцца тэмпературы ў 300 градусаў. Пенаплекс, як і пенапласт, неэкалагічны ў вытворчасці. Такім чынам, ідэальнага варыянта не існуе. Але часцей за ўсё людзі замаўляюць менавіта пенапласт, бо ён самы танны з прыведзеных уцяпляльнікаў.

СХЕМА ПРАВІЛЬНАГА УЦЯПЛЕННЯ

Уладзімір Кляпцак — чалавек, для якога уцяпленне дамоў стала бізнесам. Ён расповяў, у якой паслядоўнасці павінны ісці работы. «Спачатку на сцяну кладзецца клей, а на яго — уцяпляльнік. На ліст ідзе піфэрак дыябеліт, на якія ставіцца шкласетка, — распавядае Уладзімір. — Бывае, што тынкуюць аздаду па пенапласце. Але такая аддзелка ў хуткім часе злезе. Шкласетка — гэта быццам шкілет для тынкоўкі. Затым ішоў кладзецца клей, на яго — грунт пад тынкоўку, і апошнім этапам становіцца накладванне тынкоўкі. Гатава!»

Асноўныя памылкі ва уцяпленні звязаны з некаваліфікаванасцю рабочых. Часта здараецца так, што не выконваюцца правілы захоўвання ўцяпляльніка: пенапласт трымаюць на сонцы,

і ён разбураецца. Таксама варта ўлічваць акуртанасць работы і надвор'е — «крывыя рукі» і шкодныя тэмпературы могуць усё сапсаваць!

ХАЦЕЛІ, ЯК ЛЕПШ, А АТРЫМАЛІ?

Жыхары «панэлек» прывыклі выбіраць самую танныя матэрыялы і рабочую сілу. З-за аб'яка-васці людзі атрымліваюць недаўгавечнае уцяпленне, якое і цяпля ў дом не прынясе, і каштоўнасці сцены будынка. Пра кантроль за працэсам таксама забываюць, а дарма: самастойна можна замовіць тэрмаграфічную працэдuru — правярць цеплаізаварам, наколькі якасна праведзена ўцяпленне. Прылада паказвае, як размяркоўваецца тэмпература па паверхні ў ЖЭС. Ёсць верагоднасць, што менавіта ваш дом у хуткім часе будзе уцяпляцца па праграме капітальнага рамонтна жыллёвага фонду на 2005–2015 гг. Аднак, датычыцца «маладых» панэльных дамоў. Да таго ж уцяпленне — працэдura, якая патрабуе ўзгаднення з боку ЖЭСА. Праўда, гэта не паўсюд-

СЛОВА — ЖЭСУ!

Калі вы ўсё ж наважыліся ўцяпліць дом, трэба абавязкова звярнуцца ў ЖЭС. Ёсць верагоднасць, што менавіта ваш дом у хуткім часе будзе уцяпляцца па праграме капітальнага рамонтна жыллёвага фонду на 2005–2015 гг. Аднак, датычыцца «маладых» панэльных дамоў. Да таго ж уцяпленне — працэдura, якая патрабуе ўзгаднення з боку ЖЭСА. Праўда, гэта не паўсюд-

ная практыка, але лепш ЖЭС не ігнараваць — тым больш калі ёсць магчымасць выкарыстаць сродкі капітальнага рамонтна, а не толькі ўласныя грошы. Ёсць выбар — звяртацца па паслугу ўцяплення ў ЖЭС альбо ў прыватную фірму. Для параўнання: кошт уцяплення на 1 кв. м. у прыватнай канторы складае да 700 тыс. рублёў, у ЖЭСА — 460 тыс. рублёў.

Кацярына РАДЗЮК

Праблемы галіны

ЖКГ: неабходна мяняць стэрэатыпы

У гэтым годзе пракуратура будзе надаваць асаблівую ўвагу сферы жыллёва-камунальнай гаспадаркі. Юрый ДАРАГАКУПЕЦ, член Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусі па жыллёвай палітыцы і будаўніцтве, расказаў «Звяздзе» пра сутнасць сённяшніх праблем у сферы ЖКГ.

Парламентарый падкрэсліў, што жыллёва-камунальная гаспадарка — гэта шматгалінавая структура, і ў кожным кірунку ёсць свае праблемы. «Сёння, напрыклад, наша парламенцкая камісія працуе практычна над новым законапраектам, які тычыцца пахавання і пахавальнай справы, — распавёў Дарагакупец. — Нават такі невялікі кірунак працы жыллёва-камунальных службаў мае свае праблемы, якія трэба адрэгуляваць на заканадаўчым узроўні».

Прадпрыемствы ЖКГ займаюцца забеспячэннем насельніцтва цяплом, вадой, электраэнергіяй, вывазам цвёрдых бытавых адходаў, аказаннем рытуальных паслуг...

«У цэллабезабячэнні трэба прывесці ў парадка кацельні і цеплавыя сеткі, — адзначыў парламентарый. — Што да водазабеспячэння, то ў Беларусі вельмі шмат праблем з якасцю вады, якая змяшчае вялікую колькасць жалеза, — неабходна будаваць станцыі абезжалезвання».

Недапушчальна, каб работнік ЖКГ асацыяваўся са словазлучэннем «п'яны сантэхнік». Гэты стэрэатып неабходна мяняць.

Дэпутат звярнуў увагу на тое, што ЖКГ патрабуецца мадэрнізацыя, якая мае на ўвазе эфектыўны рамонт і эксплуатацыю жыллёвага фонду, вырашэнне праблем у сістэме цэнаўтварэн-

Надзея ЮШКЕВІЧ

Наблюдательный совет ОАО «Универсам Рига» сообщает о проведении очередного общего собрания акционеров, которое состоится 27 марта 2014 года в 13.00 по следующей повесткой дня:

- 1. О результатах работы Общества за 2013 год и основных направлениях деятельности Общества в 2014 году.
2. Отчет Наблюдательного совета о проделанной работе в 2013 году.
3. Утверждение заключения ревизионной комиссии о результатах проверки финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2013 год.
4. Утверждение годового отчета, бухгалтерского баланса, счета «Прибыли и убытки» Общества за 2013 год.
5. О распределении чистой прибыли за 2013 год и выплата дивидендов.
6. О направлениях использования чистой прибыли в 2014 году.
7. Избрание членов Наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
8. О заключении сделки, в совершении которой имеется заинтересованность аффилированного лица Общества.

Собрание состоится по адресу: г. Минск, ул. Сурганова, 50, торговый центр «Рига».
Регистрация участников собрания будет проводиться в день собрания с 12.30 до 13.00.
Акционерам необходимо иметь при себе документ, удостоверяющий личность, представителю акционера — доверенность и документ, удостоверяющий личность.
Наблюдательный совет ОАО «Универсам Рига»
УНП 10029678

ОАО «Трест Белстроммонт» сообщает о проведении очередного общего собрания акционеров, которое состоится 3 марта 2014 года в 12.00 в административном здании по адресу: г. Минск, пер. С. Ковалевской, 61

- ПОВЕСТКА ДНЯ:
1. Отчет о результатах работы Общества за 2013 год и об основных показателях прогноза социально-экономического развития Общества на 2014 год.
2. Утверждение годового баланса, отчета о прибылях и убытках за 2013 год.
3. Утверждение порядка распределения чистой прибыли, остающейся в распоряжении предприятия за 2013 год, размера и даты выплаты дивидендов за 2013 год.
4. Утверждение плана распределения прибыли, остающейся в распоряжении предприятия на 2014 год.
5. Избрание членов Наблюдательного Совета и ревизионной комиссии.
6. Утверждение условий материального вознаграждения членов Наблюдательного Совета и ревизионной комиссии.

Регистрация акционеров (их представителей) начинается в 10.00. При себе необходимо иметь паспорт (для представителя акционера — доверенность).
УНП 500032914

ОАО «Белхимэнерго» уведомляет акционеров о проведении очередного годового общего собрания акционеров общества 24 марта 2014 года в 11.00 по месту нахождения общества по адресу: г. Минск, пер. Асаналиева, 3.

- ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ:
1. Избрание председателя Общего собрания акционеров.
2. Утверждение отчета Ревизионной комиссии.
3. Утверждение годового отчета, бухгалтерского баланса, отчета о прибылях и убытках.
4. Распределение прибыли и убытков.
5. Определение размеров дивидендов и определение срока их выплаты.
6. Избрание Наблюдательного совета.
7. Избрание Ревизионной комиссии.

Регистрация участников осуществляется с 10.00 до 11.00. При регистрации участники обязаны предъявить документ, удостоверяющий личность, представителям участников — документ, удостоверяющий личность и доверенность.
С материалами к собранию можно ознакомиться после 01 марта 2014 года по адресу: г. Минск, пер. Асаналиева, 3.
УНП 100369392

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Жарский сельский исполнительный комитет Ушачского района Витебской области проводит открытый аукцион по продаже земельного участка для строительства и обслуживания жилого дома гражданам Республики Беларусь, расположенного на территории сельсовета

Table with 6 columns: No. lot, Address of land plot, Area of land plot, Number of lots, Network of electrical supply, Expenses for preparation of documentation (rubles), Initial price (rubles), Bid (rubles)

Задаток перечисляется на р/с 3641328040935 в ОАО «АСБ Беларусбанк».
Почпок код 150801648, УНП 300007203, ОКПО 28677767, код платежа 04901 Жарский сельский совет.
Порядок проведения аукциона оговорен в положении о его проведении.
Аукцион состоится 19.03.2014 г., начало 12.00, по адресу: д. Жары, ул. Центральная.

19 лютага
2014 г.
№ 3 (323)

ВЫБАРЫ: КРОК ЗА КРОКАМ

ХТО ХОЧА СТАЦЬ ДЭПУТАТАМ?

Надзея ЮШКЕВІЧ

20 лютага скончыцца рэгістрацыя кандыдатаў у дэпутаты мясцовых Саветаў. Да гэтага дня тэрытарыяльныя камісіі правяраюць звесткі пра ўсіх вылучэнцаў у кандыдаты (нагадаем, апошні дзень вылучэння быў 10 лютага). Мікалай ЛАЗАВІК, сакратар Цэнтральнай камісіі Рэспублікі Беларусь па выбарах і правядзенні рэфэрэндумаў, расказаў нашаму карэспандэнту, хто хоча 23 сакавіка пазмагацца за народны давер.

Аўтарытэт аўтарытэту — розніца

Усяго было вылучана 22 784 чалавекі на 18 816 выбарчых акруг.

— Калі казаць пра вылучэнцаў ад працоўных калектываў, то гэта людзі, якія ўжо «адбыліся» як спецыялісты, маюць пэўны вопыт кіраўніцтва, якія часцей дасягнулі ў сваім жыцці як прафесіяналы, — адзначае Мікалай Лазавік. — Сярдэчнасці і аўтарытэту вылучэнцаў неабавязкова займае высокую пасаду, але, як правіла, гэты чалавек працаў ужо доўга і сваю патрэбнасць не толькі пэўнаму населенаму пункту, але і краіне ў цэлым.

Мікалай Лазавік падкрэсліў, што шляхам збору подпісаў могуць вылучацца і тыя асобы, якія карыстаюцца

заслужаным аўтарытэтам сярод выбаршчыкаў, і тыя, якіх амаль ніхто не ведае. Што да вылучэнцаў ад палітычных партый (дарэчы, ад агульнай колькасці ахвотных стаць дэпутатамі партыйцы складаюць каля 3%), то гэта палітычныя актывісты.

— Як дзеячы сваёй палітычнай арганізацыі, яны звычайна вельмі актыўныя, — заўважыў Мікалай Лазавік. — Але не заўсёды гэтыя людзі імкнучыся і могуць вырашыць сацыяльна значныя пытанні, праблемы мясцовага значэння.

Сакратар Цэнтральнай камісіі звярнуў увагу на тое, што вылучэнцы ад партый часта больш клапаціцца аб агульнадзяржаўных пераўтварэннях, аб зменненні сістэмы дзяржаўнага кіравання. (Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ПРА ГРОШЫ — КАМПЕТЭНТА

КАБ ФІНАНСЫ НЕ СПЯВАЛІ РАМАНСАЎ...

Надзея ДРЫЛА

Для старшынёў сельскіх Саветаў ёсць прыёмная навіна! З 4 лютага пашырылася магчымасць выкарыстання сродкаў, атрыманых ад продажу зямлі на аўкцыёне. Пра гэта і не толькі размаўляем з начальнікам упраўлення мясцовых бюджэтаў Галоўнага ўпраўлення бюджэтай палітыкі Міністэрства фінансаў Таццянай АСТРЭЙКА.

— Таццяна Анатольеўна, ведаю, што старшыні сельскіх Саветаў вельмі чакалі прыняцця Указа №59. Якія патрабаванні ён прад'яўляе да гаспадароў на месцах?

— Яшчэ зусім надаўна старшыні сельскіх Саветаў былі абмежаваны ў магчымасцях аператыўна выкарыстоўваць сродкі, атрыманых ад правядзення аўкцыёнаў, а таксама за заключэнне дагавораў арэнды зямельных участкаў і за зямельныя ўчасткі, якія прадстаўляліся ва ўласную маёмасць без правядзення аўкцыёнаў. Па сутнасці, асноўны аб'ём гэтых сродкаў яны маглі або накіраваць у бюджэты вышэйшага ўзроўню (для выкарыстання на мэты, устаноўленыя Указам №667), або назапашваць на рахунак сваіх бюджэтаў. Старшыні сельскіх Саветаў былі не зусім задаволены гэтым. І іх можна зразумець. Калі ты стараешся, праводзіш аўкцыён, а пасля не можаш аператыўна выкарыстаць заробленыя грошы на вырашэнне задач па развіцці сваіх тэрыторый, то, пагадзіцеся, метазагоднасць ініцыятывы знікае. Як той казаў, бачыць вока, ды вісіць высока... Таму, каб кіраўнікі сельсаветаў у большай ступені адчулі сябе гаспадарамі на месцах, Указам № 59 былі ўнесены змены і дапаўненні ва Указ № 667 «Аб адабранні і прадстаўленні зямельных участкаў». Цяпер сродкі, якія атрымліваюць пярвічныя бюджэты ад аўкцыёнаў, плаця за зямельныя ўчасткі могуць накіроўвацца ў тым ліку і на добраўпарадкаванне тэрыторый. Пры гэтым прыярытэтным кірункам усё ж такі з'яўляецца стварэнне аб'ектаў інфраструктуры. Не варта агулам страчваць гэтыя грошы на бягучае добраўпарадкаванне. Трэба імкнуцца ўкладваць дадатковыя сродкі ў стварэнне капітальных аб'ектаў, якія б доўгі час прыносілі карысць мясцоваму насельніцтву.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ПРАБЛЕМЫ І РАШЭННІ

ВЯСКОЎЦАМ ДАПАМОЖА КУП. А ХТО ДАПАМОЖА КУПУ?

Фота Анастасіі КЛЕШЧУКА.

У Цімковіцкім сельсавете Капыльскага раёна КУП дзейнічае больш за 10 гадоў. З'явіўся ён дзякуючы неймаверным намаганням старшыні сельсавета дэпутатаў Алены Острыкавай.

— Згадаю, як нялёгка было наладзіць яго работу: даводзілася ахвяраваць выхаднымі, вольным часам, даставаць паліва, запчасткі. Не памешала клопатаў і цяпер, калі сістэма наладжана. Таму я разумею сваіх калег, якія не хочуць ствараць такія структуры. Гэта дадатковая нагрузка да непасрэдных спраў і абавязкаў. Праблема і ў тым, што работа КУПаў сезонная. Вясной, летам адбою ад кліентаў няма: ворыва, апрацоўка асобістых прыватных участкаў, пасадка бульбы. Зімой таксама не хочацца прастойкаць: зарплата ж трэба плаціць работнікам, хоць і невялікую, — канстатуе Алена Мечыслаўна. — Разам з тым, лічу, КУПы вельмі патрэбны для нашага населенага пункта. Мясцовая гаспадарка аказвае паслугі ў асноўным сваім работнікам і пенсіянерам, якія тут працавалі. Астатнія катэгорыі насельніцтва аказваюцца нібы ўбаку і вымушаны звартацца да прыватніка. Але гэта не самае лепшае выйсце са становішча.

Што цалкам зразумела: прыватніку трэба аддаць грошы за работу адразу. А калі няма чым разлічыцца? Даводзіцца добра папрасіць, каб пайшоў насустрач — адклаў разлік...

— А ў нас даступная і простая сістэма. Запісацца на чаргу можна па тэлефону. Калі ў чалавека няма чым сёння разлічыцца за паслугу, даём яму адтэрміноўку да зарплаты, пенсіі ці магчымасць аплатаў частка. Разумею, што ў вёсцы жыць не самыя багатыя людзі, — лічыць старшыня сельвыканкама.

Не першы год вядуцца спрэчкі і дыскусіі вакол камунальных унітарных прадпрыемстваў пры сельвыканкамках. Стаўленне да гэтых фарміраванняў рознае. Адна кіраўнікі выказваюць ім падтрымку: маўляў, дзякуючы КУПам у сельскай мясцовасці выконваюцца самыя розныя работы для вясцоўцаў, у тым ліку і на прыватных участках. Іншыя сумняваюцца ў іх эфектыўнасці: выдаткі на ўтрыманне значныя, а прыбыткі малыя.

Акрамя таго, дзякуючы даступнасці грамадзян расцэнкам прадпрыемства «падрэзала» кошт паслуг у прыватніка. «Глядзім, каб не быць у страце, але пры гэтым тры сктуры з зямлёю не дзіром», — акрэсліла сваю пазіцыю Алена Острыкава.

Старшыня шчыра прызнаецца, што ў сувязі з далучэннем да Цімковіцкага сельсавета новых тэрыторый была спуска закрыць КУП. Бо, вядома ж, спраў і клопатаў прыбыла, а ў штаце КУПа працуе толькі адзін труктарам: «Самой даводзіцца быць і бухгалтарам, і менеджарам, і пастайшчыком запчастак». Але захвалілася вясцоўцы, пачалі тэлефанаваць, угаворваць захаваць структуру. Пакуль Острыкава адклала рашэнне.

— У зімовы час адламоўваем каналізацыю ў насельніцтва, чысцім дарогі ад снегу. Разам з тым, шукаем заробкі ў пачочных арганізацыях. У мінулым годзе працавалі на будаўніцтве жылвагадоўчых фермаў: адвозілі ясок. Сёння прасавалі салому ў мясцовай гаспадарцы. Але не заўсёды з намі разлічваюцца своечасова. Бывае, што наогул не пералічваюць грошы. Хадзіць па судах — сабе даражэй, — значыцца мая суразмоўца.

На тэрыторыі сельсавета сіламі камунальнага прадпрыемства таксама вывозяць смецце ад насельніцтва. «Бярэм усё, што выкідаюць. Разумею: пенсіянерам складана пазбавіцца ад пахулых кветак, абрэзаных галін дрэў ды кустоў. Для нас вывоз смецця — стратны. Ёсць грамадзяне, якія не хочуць заключаць дагаворы, хоць кошт цалкам пад'ёмны — усяго тры тысячы рублёў ў месяц. На мой погляд, камунальныя унітарныя прадпрыемствы патрэбны, але, магчыма, не пры сельвыканкамках. Можна, лепш арганізаваць такія падраздзяленні пры мясцовых сельгасарганізацыях або на базе жылва-

камунальных гаспадарак, якія датуюцца дзяржавай». Дадам, што КУПы пры сельвыканкамках працуюць па спрощаным падаткаабкладанні. У Цімковічах за мінулы год заробілі 120 мільёнаў рублёў, у тым ліку на 87 мільёнаў аказана паслуг толькі насельніцтву. «Мы заплацілі 6 млн падатку. Сума невялікая, але, тым не менш, для нас гэта грошы. Нядарэчна, каб нам далі нейкую палёнку па падатках, паколькі мы не можам значна павялічыць кошт за выкананне работы. Гэта ж вёска! Ёсць бабулькі, якія наогул не ў стане нам заплаціць, і КУП вымушаны аказваць ім паслугі бясплатна — гэта ж нашы людзі».

Бясспрэчна, мець ці не мець такія прадпрыемствы — справа кожнага старшыні сельвыканкама. Адзін з магчымых варыянтаў падтрымкі КУПаў прапанавала старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Святлана Герасімовіч. У прыватнасці, каб падатак на прыбытак, які цяпер камунальныя унітарныя прадпрыемствы (КУПы) плацяць у бюджэт раёна, заставаўся ў бюджэце сельсавета Савета, ён і быў бы патрачаны на першачарговія патрэбы ў межах сваіх паўнамоцтваў.

— Алена Острыкава пагаджаецца, што прапанава слухаць. Сродкі невялікія, але іх можна было б накіраваць на ўмацаванне матэрыяльна-тэхнічнай базы КУПаў, вылату зарплат і пашырэнне штату ці, напрыклад, купіць неабходны інвентар, бензапілу, якія спатрэбіліся б пры добраўпарадкаванні тэрыторый.

— А наогул цяжка развітвацца з КУПам. Гэта мэта тварэнне, якое выплывала з ініцыятыў, — прызналася на развітанне Алена Мечыслаўна. — І перш за ўсё ў нашай дапамозе маюць патрэбу людзі. Таццяна ЛАЗОУСКАЯ.

МЯСЦОВЫ ЧАС

СВОЙ СЯРОД СВАІХ

Нэллі ЗІГУЛЯ

Дэпутат Вепрынскага сельсавета Савета Віктар Павераны — чалавек у Чэрыкаўскім раёне вядомы, а для жыхароў аграгарадка Майскі наогул родны. Тут ён адначасова і старшыня сельсавета камітэта, і кіраўнік участка Чэрыкаўскага жылкамгаса. Кожны жыхар на памяць ведае яго тэлефон. Таму што з якім пытаннем ні звярніся — дапаможа. У Майскім, кажучы, толькі на Павераным усё і трымаецца.

І жнец, і швец...

Да 1989 года ў пасёлку Майскім было ўсяго 14 двароў. Але пасля чарнобыльскай аварыі ён стаў другім домам для перасяленцаў з забруджаных вёсак Вепрынскага сельсавета. Сёння яго насельніцтва складае 464 чалавекі. І кожнага Віктар Павераны ведае па імені. Большасць — пенсіянеры, якім вельмі патрэбна дапамога. І куды тады ісці, калі не да свайго дэпутата? Ведаюць: ён не толькі чулы чалавек, але і майстар на ўсе рукі. Трактарыст, камбайнер, кіроўца, сантэхнік, цяслар — пальцаў на руцэ не хопіць, каб пералічыць усе таленты Віктара Рыгоравіча. «Спецыялістаў я не маю, школу скончыў і ўсё, — сціпла кажа ён. — За працай усюма навучыўся. Дзед, які з дрэва ўмеў рабіць усё, паказаў, як цясларыць. Я потым сам калодзеж зрубіў, альтанку паставіў. Мог бы і хату пабудавача, калі была б патрэба».

Мясцовыя пенсіянеркі яму розную бытавую тэхніку нясуць, каб адрамантаваць. Ён нікому не адмаўляе. Сваёй суседцы з першага паверха шпалеры паклелі, падлогу пафарбаваў. А хто пра яе яшчэ наклапоціцца? Жанчыне за 80, родных няма, ды яшчэ праблемы са здароўем.

— Мне і ноччу тэлефануюць, калі што здарыцца, — кажа Віктар Рыгоравіч. — У старэнкай бабулі аднойчы «прарвала» трубу, яна мне нешта гаворыць у тэлефонную трубку, а я нічога зразумець не магу. Пытаюся прозвішча і бягу. Па дарозе забіраю памочніка з кацельні, і разам з ім вырашаю праблему. З Чэрыкава пакуль даедуць, тут усё затопіць.

Некалькі гадоў таму ў Майскім здарылася трагедыя: шматдзетны бацька скончыў жыццё самагубствам. Жонка засталася адна з пяццю дзецьмі, самаму маленькаму — год і два месяцы. Ды яшчэ цяжарная. Даходы і так былі невялікія, а тут зусім без

Старшыня Майскага сельсавета Ганна ЦІХАНОВА, старшыня Майскага сельсавета Віктар ПАВЕРАНЫ, старшыня Чэрыкаўскага раённага Савета дэпутатаў Наталія ГАТΟΥЧЫК.

сродкаў аказаліся. На «дзіцячыя» грошы не разгоніш...

Гэтай сям'і Павераны калісьці дапамог пераехаць у аграгарадок з выміраючай вёскі, а калі гаспадарка не стала, шэфства арганізаваў. І друо дапамог назапашаць, і ремонт зрабіць. Нават дабіўся, каб жанчыне пенсію па страце кармільца выплачвалі.

Да Чэрыкава скаргі не даходзяць

Кіраўніцтва раённага жылкамгаса жартуе: «Павераны, мабыць, ты ўсіх там запалоўваў, бо яны ні на што не скардзяцца.» Толькі адкуль скаргам узяцца, калі начальнік участка іх яшчэ на пачатковым этапе вырашае. А бяжыцца яго хіба што ладакці ды п'яніцы. На яго участку дысцыпліна жорстка. Сам працуе і іншым спуску не дае. На ім трымаюцца і жылы фонд, і кацельня, і водазаборы, а зараз збіраюцца яшчэ і мясцовыя калгас да камунальнай гаспадаркі далучыць. Віктар Рыгоравіч — чалавек безадмоўна, але калгас, лічыць ён, — гэта ўжо занада. Яму з электрычнай кацельняй халапе: вельмі капрызныя ў абслугованні. Калі гэтай зімой ударылі маразы, Павераны там і дняваў, і начаваў.

— Трэба да справы адносіцца адказна, тады і скаргаў не будзе, — упэўнены ён. — А калі з'явіліся пытанні, вырашаць неадкладна. Калі гэтага не зробіш адразу, то пачытай назапасіцца столькі, што рукі апусцяцца.

Старшыня сельсавета яшчэ і прафілактыкай займаецца. Ходзіць па праблемных дамах разам з назіральнай камісіяй. А яздаўна разам з участковым інспектарам самагоншчыкаў выўлялі. Аматыры гарэлі яго баяцца як агню. Бо Павераны, акрамя ўсяго іншага, яшчэ і член савета аховы грамадскага праваларадку. Сочыць за тым, каб канфліктаў не было, каб мужыкі гарэлку не пілі і жонкаў не білі.

— Быў тут адзін скандаліст, жонку крўдзіў, — кажа старшыня сельсавета Савета Ганна Ціханова. — Мы некалькі разоў разглядалі

За добрасумленную працу.

яго на савецка, а Віктар Рыгоравіч асабіста кантраляваў, ці г'е. Той праз некаторы час закадзіраваўся.

Каб было прыгожа

Майскі па колькасці жыхароў — звычайная вёска, але чысціня і парадка тут — як на гарадскіх вуліцах. Некалькі гадоў таму за грошы, што Віктар Павераны атрымаў у пераможца спаборніцтва сярод кіраўнікоў органаў тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання, нават трактар купілі. На ім старшыня сельсавета вуліцы ўзміку расчысчае. Вопыт барацьбы за чысціню і наогул уражвае. «Раней тут усюды звалкі былі, — кажа Павераны. — Калі знаходзіў сярэд смецця якую-небудзь квітанцыю, дзе прозвішча і адрас былі пазначаны, дык разам з мясцовым кіраўніцтвам ішоў у «госці» да гэтага чалавека. Так да парадку і прывучылі».

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

Аляксандр УДОДАЎ:

«ЧАЛАВЕКУ ВАЖНА АДЧУВАЦЬ, ШТО УЛАДА ПОБАЧ»

Да дэпутата Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь людзі прыходзяць з самымі рознымі пытаннямі. Адна — каб дапамог печку ці дах адрамантаваць, іншыя — каб дабіўся вырашэння агульных праблем пэўнай тэрыторыі. Аляксандр Удодаў, які год таму быў выбраны ў парламент ад Калінкавіцкай выбарчай акругі № 41, выслухоўвае ўважліва кожнага — незалежна ад статусу, узросту і маштабу праблемы. Гэта ж яго выбаршчыкі, якія жывуць у аддаленых ад сталіцы Калінкавіцкім і Акцябрскім раёнах. Аляксандр Пятровіч на працягу дваццаці гадоў узначальваў Гомельскае аддзяленне беларускай чыгункі. Гаворыць, што некаторыя пытанні вырашыць лягчэй, калі звартаешся напраму да губернатара Гомельскай вобласці.

— Разам са старшынёй аблвыканкама Уладзімірам Дворнікам мы думалі, як дапамагчы жыхарам вуліцы Савецкай у Калінкавічах. А справа ў тым, што частка яе дамаўладанняў не была падключана да цэнтральнага водаправода. Праектна-каштарысную дакументацыю калісьці зрабілі, а вось на ўва-сабленне яе ў жыццё грошай не хапіла. Да мяне прыходзілі выбаршчыкі на працягу многіх гадоў, заклапочаны бытавымі нязручнасцямі. У сваім вярочце да губернатара я і папрасіў выдзеліць даволі вялікую суму грошай на вырашэнне праблемы. Сёння можна казаць пра вынік: домаўладанні падключаны да сістэмы цэнтралізаванага водазабеспячэння. Калі ў запарку гарадскога пасёлка Акцябрскі сапсавалася дзіцячая чыгунка, я звярнуўся па дапамогу да свайго былога калега, а сёння — начальніка Магілёўскага аддзялення Беларускай чыгункі Аляксандра Маісеява. І да Дня абароны дзіцячых работ у дзіцячай чыгунцы на тэрыторыі запарку аднавілі. Маленчкія жыхары гарадскога пасёлка былі ў захваленні. У гэтым жа рай-цэнтры мы адрамантавалі аўтобус для тэрытарыяльнага цэнтра сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва — пасля таго, як да мяне звярнулася яго кіраўнік Таццяна Кацярніч. Але, часцей за ўсё людзі звартаюцца з хранічнымі праблемамі, якія датычацца ЖКФ. Як правіла, яны дробныя, але ж і іх трэба абавязкова вырашаць. У Акцябрскім атрымалася значна палепшыць жыллёвыя ўмовы для грамадзянкі. З дома пад знос яна пераехала ў добраўпарадкаваную кватэру.

— Пытанні па дарогах сапраўды шмат. У многіх населеных пунктах зроблена быццам усё для камфортнага жыцця, але ж далёка не пайшоў хапіла грошай на дарогі. Я пастаянна звязваюся са старшынёй Акцябрскага і Калінкавіцкага райвыканкамаў, удакладняю планы іх работы ў тым ліку па гэтай праблеме. У некаторых выпадках атрымліваецца штосьці карыснае зрабіць для вясковага насельніцтва. Акрамя таго, дэпутацкі корпус прыняў законапраект «Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у некаторыя законы Рэспублікі Беларусь па пытаннях падаткаабкладання і прадпрымальніцкай дзейнасці» — ён прадугледжвае ўвядзенне з 1 студзеня гэтага года дзяржаўнай пошліны за допуск транспартнага сродку да ўдзелу ў дарожным руху. Яна будзе размярковацца 50 на 50 паміж рэспубліканскім і мясцовымі бюджэтамі і накіроўвацца ў даўніцтва і рэканструкцыю тэрыторыяў аўтамабільных дарог, але і вуліц, якія з'яўляюцца працягам такіх дарог. Па прыблізных падліках збор гэтых сродкаў толькі на Гомельшчыне можа склацца больш за ВР132 млрд пры зборы ў памеры дзвюх базавых велічынь толькі з фізічных асоб.

— А вы ўпэўнены, што людзі будуць своечасова выплачваць гэтыя пошліны і не пачнуць ігнараваць своечасовае праходжанне тэхнагляду? — Безумоўна, такая небяспека была. Але ж я лічу: навошта нам аўтамабілі, калі мы пагаджаемся з існаваннем дрэнных дарог? Мне здаецца, што беларусы

— У Палаце прадстаўнікоў вы працуеце больш за год. Што карыснага даў гэты вопыт?

— Ёсць такое выказванне: «Не народ для ўрада, а ўрад для народа». Так і павінна быць. Мне цікава працаваць з людзьмі, якія прыходзяць да мяне па парадку, дапамогу. Дарэчы, выбаршчыкі могуць і паскардзіцца на дэпутата, калі ён не рэагуе на іх заплыт. Чалавеку важна адчуваць, што ён не застаецца сам-насам са сваімі праблемамі, што ўлада ў тым ліку заканадаўчая, зробіць усё магчымае для палепшэння яго жыцця.

— У гэтым сэнсе наколькі важнай вы лічыце работу мясцовых Саветаў дэпутатаў? — Калі з'явілася ініцыятыва ўзмацніць мясцовую выканаўчую ўладу і пры гэтым ліквідаваць на пярвічным узроўні ўладу выбарчую, я быў супраць. Бо ў сельскіх Саветаў вельмі высокі ўзровень адказнасці, хоць, безумоўна, які пакуль, усё залежыць ад канкрэтнага чалавека.

Як дэпутат, я працую ў Пастаяннай камісіі па прамысловасці, паўна-энергетычным комплексам, транспарце і сувязі. Але ж да мяне накіроўваюць законапраекты і з іншых камісій. У прыватнасці, кудыручы камісіі па міжнародных справах і сувязях з СНД і па праблемах чарнобыльскай катастрофы, экалогіі і прыродакарыстанні. Здаецца, што ў законапраект паступае да 100 заўваг і прапановаў. Кожную рабочай камісіі трэба разгледзець і вырашыць: адхіляць ці пагаджацца.

— Якім вы бачыце прэзідэнта на дэпутацкае месца ў мясцовых Саветах дэпутатаў?

— Звычайна выбіраюць тых, хто ўжо мае вопыт стасункаў з людзьмі. Як кажучы: спаткаць трэба думаць пра радзіму, а потым пра сябе. Цалкам згодны з гэтым. Заўсёды па жыцці, на любой пасадзе кіраваўся менавіта гэтым прынцыпам! Восем выбарчых акругаў — гэта больш за 70 тысяч чалавек. І пра іх я клапаціўся. Так і для дэпутатаў мясцовых Саветаў. Галоўнае — любіць людзей і клапаціцца пра іх.

Ірына АСТАШКЕВІЧ

Помнік сястры міласэрнасці з'явіцца ў Мокрай Дубраве

ІНІЦЫЯТЫВА

У вёсцы Мокрая Дубрава Лагішынскага пасялковага савета Пінскага раёна вясной будзе ўстаноўлена кампазіцыя з памятнай дошкай гераіні Першай сусветнай вайны Рыме Івановай. Гэтая мужная дзяўчына, сястра міласэрнасці, загінула ў тугэйшых мясяцах у 1915 годзе.

Рыма ІВАНОВА.

Бой за Мокрую Дубраву быў даволі жорсткім. Як высветлілі мясцовыя краязнаўцы, немцы наступалі на Лунінец. А невялікі гарнізон рускай арміі мужа абараняўся на подступах да згаданага населенага пункта. Так сталася, што ўсе афіцэры загінулі. І салдаты разгубіліся. Было ясна, што праз некаторы час яны разбегуцца ў розныя бакі. Некаторыя ўжо ў паніцы пачалі пакідаць аскопы. Тады камандаванне байцаў узяла на сябе 21-гадовае сястра міласэрнасці Рыма Іванова. І стомленыя доўгім боем вайскоўцы сабраліся з духам — у такіх умовах яны не маглі паказаць сваю слабасць. Можна сказаць, здарыўся цуд: расійскія салдаты выстаялі і нават адганілі ворага. А сястрычка, якая выратавала жыццё многім на полі бою, атрымала смяротнае раненне і памерла на руках у байцоў. Цела яе потым перавезлі на радзіму, у Стаўрапаль. Пасмяротна Рыму Іванову ўзнагародзілі ваенным ордэнам святага Георгія IV ступені. Такой узнагароды ўдасцоена адзіная жанчына ў Расійскай імперыі.

Пра тое, што каля Мокрай Дубравы адбыліся баі Першай сусветнай, заўсёды ведалі ў акрузе, а вась пра падзвіг юнай медсестры мала хто знаў. Старшыня Лагішынскага пасялковага Савета Канстанцін Шляжко расказаў, што ў лесе каля вёскі ёсць два вялікія пахаванні салдатаў — удзельнікаў тых баёў. У адным месцы знайшлі спачыны нямецкай воіны, у другім — рускія. Гадоў дзесяць таму супрацьтутэйшай лясніцтва Аляксей Пятровіч Балок па ўласнай ініцыятыве зрабіў два беч-тонныя помнікі і ўстанавіў іх на магілах. Тады іх абгарадзілі і як маглі добраўпарадкавалі. І цяпер мясцовая ўлада клапаціцца пра вонкавы выгляд пахаванняў стагадовай даўніны. Да добрай справы падключылі школьнікаў. Вучні тугэйшай базавай школы кожную вясну

высаджаюць кветкі, прыбіраюць на магілах. А заадно вывучаюць гісторыю свайго краю.

У Мокрай Дубраве сёння жыве каля 300 чалавек. Тут, акрамя школы, ёсць клуб, лясніцтва, ФАП, крамы. Вёска ў цэлым дагледжаная. Яе добраўпарадкаваннем мясцовая ўлада займаецца кожны год. На гэтую вясну плануецца скончыць устаноўку агароджы вакол могілак, «ра-забрацца» з калдобінамі на дарогах, якія ўтварыліся за зіму.

Ну і, вядома, дзевяцца істотна палепшыць тэрыторыю вакол клуба, каб устанавіць там памятны знак. Клуб знаходзіцца ў самым цэнтры вёскі — скульптурная кампазіцыя з трох валуноў і мемарыяльнай дошкі добра ўпісваецца ў агульны кравід.

Памятную дошку ўжо зрабілі ў Мінску. Менавіта ў сталіцы нарадзілася ідэя ўвекавечыць імя юнай гераіні на месцы, дзе быў здзейснены падзвіг. Як расказала карэспандэнтка «МС» загадчыца выхавачага аддзела сталічнага Інстытута правазнаўства Людміла Благалучная, упершыню пра сястру міласэрнасці Рыму Іванову расказаў студэнт гэтай ВНУ, які родам з Пінска. Яго таварышы загарэлі ідэяй дзесяцігоддзі больш пра ўдзельніцу Першай сусветнай. Яны спісаліся са Стаўрапальскім музеем і атрымалі патрэбныя матэрыялы. Тады ў студэнткага актыўна ўзнікла думка ўвекавечыць памяць пра падзвіг Рымы Івановай. Будучыя юрысты ўсё рабілі самі: пісалі пісьмы ў Міністэрства культуры і іншыя ўстановы, узгаднілі эскіз будучай мемарыяльнай дошкі, арганізавалі правядзенне экспертызаў. Адначасова збіралі грошы. Да збору сродкаў падключыліся і выкладчыкі. Калі патрэбная сума была ў наяўнасці, дошку заказалі ў майстэрні. І вось дзямі сакратар камітэта БРСМ Віктарыя Кашко паведаміла, што мемарыяльная дошка гатова.

...Помнік плануецца ўстанавіць і ўрачыста адкрыць у красавіку. Спецыяльна аддзела ідэалогіі, культуры і па справах моладзі Пінскага райвыканкама Ірына Даніліна паведаміла нам, што пытанні ўстаноўкі помніка ўзгоднены на каардынацыйным саўвядомым па гісторыка-культурнай спадчыне раёна. Засталося падрыхтаваць мерапрыемства і годна яго правесці.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ХТО ХОЧА СТАЦЬ ДЭПУТАТАМ?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».) — Як актывісты асобнай сацыяльнай групы — палітычнай партыі, яны, вядома, уяўляюць пэўны інтарэс, — канстатаваў спадар Лаза-вік. — Але не заўсёды людзі, якія атрымалі аўтарытэт у сваёй часта нешматлікай партыйнай арганізацыі, маюць такі ж аўтарытэт сярод непартыйнай грамадскай масы.

Маладыя — не такія і маладыя

Каля 5% ад усіх вылучэнцаў — маладыя людзі ўзрос-там да 30 гадоў.

Паводле патрабаванняў Выбарчага кодэкса нашай краіны, у мясцовы Савет дэпутатаў можа быць выбраны грамадзянін Рэспублікі Бела-русь, які дасягнуў 18-гадовага ўзросту, не мае судзімасці і пражывае на тэрыторыі ад-паведнага Савета дэпутатаў. Тым не менш ці не вялікая гэ-та адказнасць — быць наро-дным выбарнікам у тым уз-ростце, калі некаторыя нават яшчэ не вызначыліся з пра-фесіяй? Ці маюць маладыя людзі дастаткова вопыту, каб рашць праблемы мясцовага маштабу?

— Я не скажаў бы, што ў маладых няма вопыту, — не пагадзіўся Мікалай Лаза-вік. — Людзі, якія вылучаю-цца кандыдатамі ў дэпутаты, — гэта ў большасці сваёй тры, што ўжо зразумёў на практыцы, што такое і вы-творчая дзейнасць, і грамад-ская праца.

Сакратар Цэнтральнай ка-місіі ўпэўнены, што чалавека ва ўзросце 27-30 гадоў толькі ўмоўна можна называць ма-ладым і недастаткова вопыт-ным чалавекам.

— У свой час у 21 год я ўжо камандаваў ротай і нёс адказнасць за выкананне бая-вых задач падраздзялен-нем у складзе 120 чалавек і 100 адзінак тэхнікі, — аргу-ментаваў ён. — Так што калі

малады чалавек, які працуе звычайным рабочым на вы-творчасці ці выкладчыкам, вылучаецца кандыдатам у дэпутаты — значыць, ён ужо ведае, што такое жыццё. Ды і 5% — гэта не так ужо і шмат. На маю думку, моладзі ў органах мясцовага самакі-равання павінна быць значна больш, таму што потым з яе вырастуць і палітычныя дзея-чы, і выдатныя гаспадарчыя кіраўнікі.

Жаночы «складнік»

Сярод тых, хто жадае стаць дэпутатам мясцовага Савета, жанчын прыкладна 46%.

— На першасным узроўні прадстаўнічай ўлады жанчын вельмі шмат, — гаджаецца Лазавік. — Але чым вышэй узровень кіравання, тым жан-чын застаецца менш.

Паводле слоў сакратара Цэнтральнай камісіі, больш за ўсё жанчын-дэпутатаў у мясцовых Саветах — сель-скіх, пасялковых, раённых.

— На жаль, ужо на ўзроў-ні вобласці і рэспублікі пра-цэнтныя судносныя жанчын і мужчын складваюцца са значнай перавагай на ка-рысць апошніх, — канстата-ваў Мікалай Лазавік. — Чаму таў? Тут ёсць і агульнасацы-яльныя прычыны, і асабі-стыя. Выбаршчыкі (сярод якіх большасць — жанчыны) га-ласуюць чамусьці за мужчын. Напэўна, гэта таму, што муж-чына больш думае пра агуль-ныя, глабальныя праблемы, а жанчына — гэта захаваўшыца хатняга ачага. І яна, нават ад-даючы сабе нейкай грамад-скай працы, усё роўна заста-ецца ў першую чаргу, маці.

Таму тры складаныя задачы, якія ўзнікаюць і на больш высокіх узроўнях Саветаў, і ў дзяржаўным і вытворчым кіраванні, становяцца не проста непальнічымі, а нават непажаданымі для жанчыны, таму што патрабуюць знад-та шмат часу, якога будзе не хапаць для сям'і.

Кропкі над «і» расставяюць камісіі

Да выбараў застаўся ме-сяц, і цяпер тэрытарыяльныя і акруговыя камісіі маюць да-статкова працы.

— Скончыўся перыяд вы-лучэння кандыдатаў у дэпутаты, і да 20 лютага акруговыя і тэрытарыяльныя выбарчыя камісіі павінны правесці ўсе дакументы, правесці пася-джэнне сваіх камісій і зарэгі-страваць кандыдатаў у дэпутаты, — праінфармаваў Мікалай Лазавік. — Для праверак яны могуць прыцягнуць дзяржаў-ныя органы, праводзіць ва ўстаноўленым законам парад-ку апытаны выбаршчыкаў, якія

ставілі подпісы ў спецыяльных лістах, рабіць заплыты ў орга-ны, якія вядуць ўлік маёмасці, у падатковую інспекцыю. Але я амаль упэўнены, што нават ран-ней за ўстаноўлены тэрмін уся гэта праца будзе скончана і кожная камісія прыме матыва-ванае рашэнне аб рэгістрацыі кандыдатаў або аб адмове ў рэгістрацыі, калі будуць выяў-лены заканадаўча абгрунтава-ныя прычыны для гэтага.

Дэбаты магчымы... у тэрыі

Важным атрыбутам вы-бараў у дэпутаты Палаты прадстаўнікоў, а таксама прэ-зідэнцкіх выбараў з'яўляюцца тэле- і радыёдэбаты.

А ЯК НА МЕСЦАХ?

Паводле слоў Ігара БЕРАСЦЕНЯ, стар-шыні Пінскай гарадской выбарчай камісіі, на 32 выбарчыя акругі Пінска заяўкі падалі 36 вылучэнцаў, на 5 акруг Брэсцкага аблас-нога Савета — 7. «Зараз камісія правярае прадстаўленія ад вылучэнцаў дакументы, — расповяў Ігар Берасцень. — Парушэнняў заканадаўства пакуль што выяўлена не было. Думаю, усе вылучэнцы будуць зарэгістра-ваны». Ігар Берасцень звярнуў увагу на тое, што паралельна камісія працуе над тэкстамі для бюлетэняў. «Прасеці будзе ўжо потым, калі што, выкрасціць звесткі пра вылучэнца, які раптам не пройдзе праверку і не будзе зарэгістраваны», — патлумачыў старшыня Пінскай камісіі. Ён таксама праінфармаваў, што з 36 вылучэнцаў 16 — дзеючыя дэпутаты мясцовых Саветаў. «У асноўным гэта людзі сталыя, вопытныя, — адзначаў Ігар Берас-цень. — Толькі 3 чалавекі маладзейшыя за 30 гадоў». Што да партыйнасці вылучэнцаў, то, паводле слоў старшыні камісіі, 4 вылучэнцы ў гарадскі Савет — прадстаўнікі Камуністычнай партыі Беларусі, у абласны — адзін — член партыі БНФ і адзін — Ліберальна-дэмакратыч-най партыі. Паводле інфармацыі Берасцены, у Пінскай гарадскі Савет падалі заяўкі толькі 4 жанчыны.

Генадзь ФІЛІПЕНКА, старшыня Віцеб-скай раённай выбарчай камісіі, расповяў, што на 39 акруг вылучылася 39 ахвотных стаць дэпутатамі. «13 — шляхам збору подпі-саў, 26 — ад працоўных калектываў», — удак-ладзіў старшыня камісіі. Паводле яго інфар-мацыі, ад палітычных партый вылучэнцаў у Віцебскім раёне не было. З 39 ахвотных стаць дэпутатамі 7 жанчын. «Калі акрэсліць партрэт сярэднястатыстычнага вылучэнца, то гэта ча-

лавец, які знаходзіцца на кіруючай пасадзе, яго ўзрост — ад 35 да 45 гадоў», — адзначаў спадар Філіпенка.

Як праінфармавала сакратар Гомельскай гарадской выбарчай камісіі Ірына АБРАМ-ЦАВА, на 40 акруг Гомеля падалі дакументы 109 вылучэнцаў. «Традыцыйна шмат ахвотных стаць дэпутатамі ад Цэнтральнага раёна Го-меля, — адзначыла сакратар камісіі. — Але ёсць 8 акруг, дзе вылучана па адным чалаве-ку. Там будуць безальтэрнатыўныя выбары». Паводле слоў Ірыны Абрамцавай, самаму ма-ладому вылучэнцу — 22 гады, а самому ста-рэйшаму — 78. «Актыўна сябе праявілі асобы пенсійнага ўзросту: іх 14% ад усіх вылучэнцаў, — звярнула увагу сакратар камісіі. — Шмат маладых людзей ва ўзросце да 30 гадоў — іх 10% ад агульнай колькасці тых, хто хоча стаць дэпутатамі». Па інфармацыі Абрамцавай, ад палітычных партый у Гомелі вылучылася 36 чалавек — актывісты Беларускай партыі левых «Справядлівы свет», Камуністычнай партыі Беларусі, Аб'яднанай грамадзянскай партыі, Сацыял-дэмакратычнай партыі народ-най згоды. Ірына Абрамцава адзначыла, што цяпер камісія правярае ўсе дакументы, якія падалі для рэгістрацыі вылучэнцы.

Віктар ГАРБАНЕЎ, старшыня Бабруй-скай гарадской выбарчай камісіі, адзначаў, што на 40 акруг горада вылучылася 97 прэ-зідэнтаў. Асноўная маса — ад працоўных калектываў. «За права назвацца народным выбарнікам будучы змагацца кіраўнікі прад-прыемстваў, бібліятэкары, настаўнікі, рабо-чыя, — расповяў Гарбанеў. — Ёсць нават адзін студэнт-псіяхірунскі». Што цікава, у Ба-бруйскай вылучэнцаў-жанчын прыкладна столькі ж, колькі і мужчын.

КАБ ФІНАНСЫ НЕ СПЯВАЛІ РАМАНСАЎ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».) — Гэта адзіная мера ўмацавання бюджэтаў пярвічнага ўзроўню?

— Не. Якраз цяпер ідзе праца над унясеннем змяненняў у закон аб мясцовым кіраванні і самакі-раванні, а таксама ў Бюджэты кодэкс. Плануецца даць права Саветам дэпутатаў пярвічнага ўзроўню выдаткоўваць сродкі на фінансаванне будаўнічай дзейнасці на месцах. Гэтае новаўвядзенне паспры-е стварэнню доўгатэрміновых каштоўнасцяў за кошт пярвічных бюджэтаў і паслужыць умацаванню самастойнасці кожнага з гэтых бюджэтаў.

Хачу нагадаць, што рэшткі сродкаў бюджэта, якія ўтварыліся на канец спразвадчанага фінан-савага года, застаюцца ў распарадкаванні адпавед-нага мясцовага Савета дэпутатаў і іх адабранне з бюджэту не дапускаецца. Выкарыстанне рэшткаў сродкаў бюджэта, якія ўтварыліся на пачатак гэтага фінансавага года, ажыццяўляецца рашэннем мяс-цовага Савета дэпутатаў. На працягу фінансавага года гэтыя рэшткі могуць выкарыстоўвацца, у тым ліку выкананні пярвічнага ўзроўню, для пакрыц-ця часовых касавых разрываў, якія ўзнікаюць пры выкананні мясцовых бюджэтаў, з іх аднаўленнем да заканчэння фінансавага года.

— Якія новаўвядзенні сёлета закрануць мяс-цовыя бюджэты ўвогуле?

— У мясцовых бюджэтах з'явіліся новыя да-ходныя крыніцы. У прыватнасці, ўводзіцца адзі-ны падатак на даход, атрыманы ад ажыццяўлення дзейнасці па аказанні паслуг па тэхнічным абслу-гоўванні і рамонтце аўтамататранспартных сродкаў і іх кампанентаў. Ён у поўным аб'ёме залічваецца ў бюджэты базавыя ўзроўню.

Сярод новых непадатковых крыніц даходаў —

Асноўнымі крыніцамі даходаў мясцовых бюджэтаў сёння з'яўляюцца:
падатак на прыбытак, які выплачваецца камунальнымі і недзяржаўнымі арганізацыямі, падатковы падатак, падаткі на ўласнасць і адлічэнні ад падатку на дабаўленую вартасць. Усе мясцовыя бюджэты пастаўлены ў роўныя ўмовы, каб зарабляць уласныя грошы, каб самастойна нарошчваць свой патэнцыял за кошт павышэння эфектыўнасці дзейнасці прадпрыемстваў, — незалежна ад таго, камунальная арганізацыя гэта альбо прадпрыемляцкая структура.

дзяржаўная пошліна за выдачу дазволу на допуск транспартнага сродку да ўдзелу ў дарожным руху. Пошліна будзе спаганяцца на тэрыторыі Беларусі і размяркоўвацца пароўну паміж рэспубліканскім і мясцовым бюджэтамі. Гэтыя сродкі пойдуча на паліпашэнне якасці дарог і вуліц нашай краіны. Папярэдне, паводле падлікаў Міністэрства фінан-саў, мясцовыя бюджэты атрымаюць у выглядзе вышэйназванай дзяржаўнай пошліны дадаткова каля 800 млрд рублёў.

Акрамя таго, з мясцовых бюджэтаў выведзена такая рызыкоўная крыніца даходаў, як падатак на прыбытак рэспубліканскіх арганізацый. Цяпер ён у поўным аб'ёме залічваецца ў рэспублікан-скі бюджэт. Гэта зроблена для таго, каб мясцо-выя бюджэты не залежалі ад вынікаў дзейнасці рэспубліканскіх арганізацый. Каб, напрыклад, прадухіліць леташнюю складаную сітуацыю, калі бюджэт Мінскай вобласці недаатрымаў грошай з-за пагаршэння паказчыкаў фінансава-гаспа-дарчай дзейнасці асноўнага падаткапальчель-шыцка ААТ «Беларуськалій» і быў вымушаны істотна скараціць першапачаткова запланаваныя расходы.

Пры гэтым нарматыў адлічэння ў мясцовыя бюджэты ад такой значнай даходнай крыніцы, як падатак на дабаўленую вартасць, павялічаны з 30% да 31%. Ён размяркоўваецца паміж аблас-цамі і горадам Мінскам прэзыртыя — прапарцыя-нальна колькасці жыхароў.

— Якім чынам параіць кіраўнікам на месцах папаўняць свае бюджэты? Якія даходныя кры-ніцы, на ваш погляд, варта было б развіваць больш актыўна?

— Шлях адзіны: садзейнічаць стварэнню пры-яўнага інвестыцыйнага клімату ў сваім рэгіёне, ствараць эфектыўныя прадпрыемствы і, без-умоўна, паліпашаць дзейнасць тых арганізацый, якія ўжо функцыянуюць. Гэта выгадна, бо пада-так на прыбытак камунальных і недзяржаўных прадпрыемстваў цалкам застаецца ў мясцовых бюджэтах. Тое ж самае тычыцца і падаходнага падатку з фізічных асоб. Да слова, па выніках мінулага года падаходны падатак — істотная крыніца мясцовых бюджэтаў. Тут нават назіра-ецца перавыкананне адносна першапачаткова зацверджаных паказчыкаў у сувязі з ростам зар-аботнай платы.

Асабіста я выступаю за стварэнне камуналь-ных унітарных прадпрыемстваў (КУПаў). У якасці ўзору добрага гаспадарання на пярвічным узроўні можна назваць Опыльскі сельсавет, што ў Івань-скім раёне. Прадпрыемства там працуе эфектыў-на. У якасці доказу прывяду лічбы: толькі летась бюджэт сельсавета атрымаў больш за 60 млн рублёў і выгідае часткі прыбытку ад дзейнасці гэтага унітарнага прадпрыемства. Больш за тое, КУП не толькі наводзіць парадка на сваёй тэрыто-

рыі, але і выконвае заказы іншых сельсаветаў...

Толькі падумаеце, як можна было б аблегчыць нагрукку на бюджэты пярвічнага ўзроўню, калі б у большасці сельсаветаў быў бы такі прыбытковы КУП! Цудоўныя вынікі работы і, у пер-шую чаргу, гэта можна сказаць у адрас людзей, якія за ўсім гэтым стаяць.

— Наколькі актыўна жыха-ры сельсаветаў удзельнічаюць сваім рублём у добраўпарад-каванні малой радзімы?

— У цэлым па краіне ў мясцо-выя бюджэты ў якасці сродкаў самаабкладання за мінулы год паступіла 3,4 млрд рублёў. Гіс-тарычна складалася так, што най-больш актыўныя ў гэтым сэнсе людзі жывуць на Гомельшчыне. Напрыклад, у Хальчанскім сельсавеце Веткаўскага раёна ле-тась сабралі больш як 80 млн рублёў, у Пабалоў-скім сельсавеце Рагачоўскага раёна — больш за 70 млн рублёў. Людзі разумеюць, што бюджэт не гумаваў, на усё ў адзін момант грошай не хопіць, таму ўносяць пасільны ўклад у навадзённе парад-ку ў населеных пунктах.

— Тацыяна Анатольеўна, раскажыце падра-бязней, якія сферы патрабуюць найбольш грошавых уліванняў?

— Асноўныя напрамкі расходаў у бюджэтах рэгіёнаў — гэта забеспячэнне функцыянавання ўстаноў адукацыі, аховы здароўя, субсідзіраванне дзейнасці мясцовай ЖКГ. Менавіта гэтыя расхо-ды напраму звязаны з рэалізацыяй мер сацы-яльнай абароненасці нашых грамадзян.

Каб накіраваць расходы мясцовых бюджэтаў у правільнае рэчышча, у бюджэты кодэкс і ў закон аб бюджэце былі ўнесены новыя нормы. У пер-шую чаргу мясцовы бюджэт павінен забяспячаць гарантываны пакет сацыяльных паслуг насельніч-тву. Вядома, добраўпарадкаванне і капітальныя расходы — набыццё абсталявання, капітальныя рамонт, капітальнае будаўніцтва — гэта вельмі важна. Але ў першую чаргу мы павінны турбавацца пра тое, каб у нашых паліклініках і бальніцах былі ў наяўнасці патрэбныя медыкаменты, каб было забяспечана харчаванне дзяцей і навучаль-ныя установы, каб своечасова і ў поўным аб'ёме плацілі зарплату работнікам бюджэтнай сферы, каб субсідзіраваліся камунальная гаспадарка і транспарт, своечасова выконваліся абавязкі па запавязаных.

Больш за тое, акрамя нарматыву забяспечан-насці па расходах у галіне аховы здароўя, з гэтага года ўведзены нарматыў бюджэтнай забяспе-

чанасці расходаў на адукацыю. Іншымі словамі, зафіксаваны мінімальны аб'ём сродкаў, які мясцо-вым уладам неабходна захаваць на патрэбы гэтай галіны. Такое рашэнне павінна паспрыць у тым ліку і павышэнню зарплаты работнікаў адукацыі, што вельмі важна.

— Не сакрэт, што дадатковыя рэсурсы мо-гуць з'явіцца не толькі ад атрымання дадат-ковых даходаў, але і за кошт аптымізацыі рас-ходаў...

— Так, гэта вельмі актуальна ў сённяшніх рэа-лях. Таму задача сельсаветаў — больш актыўна ўцягваць у гаспадарчы абарот камунальную ма-ёмасць і зямельныя ўчасткі, якія не выкарыстоў-ваюцца, ствараць эфектыўныя КУПы... Адным словам, ва ўмовах недастатковасці бюджэтных грошай найбольшую каштоўнасць набывае такая якасць дзяржаўнага служачага, як магчымасць быць дбайным гаспадаром — каб найбольш ра-цыянальна, эфектыўна распарадкацца тымі срод-камі, якія ёсць.

Акрамя таго, расходы на забеспячэнне дзей-насці непасрэдна самаіх органаў кіравання на месцах могуць быць значна аптымізаваны. Па правільным шляху ідзе Мінская вобласць. Я маю на ўвазе ўзбуйненні сельсаветаў. Так, калі ў 2012 годзе на Міншчыне быў 281 бюджэт пяр-вічнага ўзроўню, то ў 2014 годзе іх застаецца 225. Як вынік — эканоміцца бюджэтныя срод-кі на ўтрыманне апарату кіравання сельсавета, а скарэніліся грошы, безумоўна, пойдуча на добраўпарадкаванне тэрыторыі. Вельмі добрая практыка, яе трэба мець на ўвазе іншым рэгіёнам і ажыццяўляць удакладненне дзейнасці дзяр-жаўных устаноў, улічваючы пры гэтым інтарэсы грамадзян.

Больш за тое, акрамя нарматыву забяспечан-насці па расходах у галіне аховы здароўя, з гэтага года ўведзены нарматыў бюджэтнай забяспе-

СВОЙ СЯРОД СВАІХ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

На сваім «камунальным» участку ён ствар-ыў моладзевую вытворчую брыгаду, якая была прызнана ў раёне лепшай у сферы аб-слугоўвання. А будаўнічы атрад з ліку стар-шакласнікаў Майскага вучэбна-педагагічнага комплексу, якім ён кіраваў, стаў пераможцам раённага конкурсу працоўнага семестра. Такі марафет з падлеткамі навялі, што не сорамна нават замежныя дэлегацыі запрацца. Зрабілі прыгожую дзіцячую пляцоўку, клумбы. Стар-шакласнікам так спадабалася працаваць пад кіраўніцтвам Паверанага, што некаторыя пасля заканчэння школы засталіся ў мясцовай гас-падарцы.

Лепшы адпачынак — гэта... праца

— У Віктара Рыгоравіча залатыя рукі і беска-рыслівая душа, — кажа пра Паверанага стар-шыня Чэрыкаўскага раённага Савета дэпутатаў Наталія Гатушчык. — Калі даеш яму даручэнне, можна не сумнявацца: выканае. Ён нават у ад-пачынак ідзе дзеля таго, каб папрацаваць на ўборцы ўраджаю.

Здзіўляе адно: як чалавек усюды паспявае? Камбайн, на якім ён працуе падчас уборачнай, самы дагледжаны. Камунальнае гаспадарка таксама функцыянуе справуна. Аб яго добра-сумленнасці сведчаць дзясяткі два грамаці і па-дзяк розных узроўняў і ганаровы знак работніка жылва-камунальнай гаспадаркі.

— Трэба працаваць так, каб не сорамна пе-рад іншымі былі, — лічыць ён. — Ды і самому прыемна, калі ўсё па-гаспадарску робіцца. Ле-там тут траву косім, каб тэрыторыя прываёна выглядала. І пра вёскі, што навокал, не збы-ваем. Там жа адны пенсіянеры жывуць. Хто ім дапаможа? Могілкі даглядаем, агародку раман-туем, дрэвы аварыійныя спілоўваем... За нас трэба глядзець.

— Жонка з дому яшчэ не гоніць? У вас жа ўсё справы ды справы, — пытаюцца ў Паверанага.

— Дык мы ж з ёю разам і працуем, — усмі-хаецца Віктар Рыгоравіч. — Яна справядзачы робіць — гэта для мяне самае цяжкае. А без іх зарплату не атрымаем.

Наперадзе — новыя планы.

— У нас ёсць усе магчымасці, каб вырошч-ваць статак кароў, — дзеліцца няўрымслівы Павераны. — Трэба падумаць, як комплекс пад жыўлёў зрабіць.

І мне здаецца, усё ў яго атрымаецца. Такі ён чалавек.

Фота аўтара.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
РЭГІСТРАЦЫЯ ПАСВЕДЧАННЕ № 15
ад 17 лютага 20

■ Гаючая сіла

ЛЕЧАЦЬ «ЖЫВОЙ» І «МЁРТВАЙ» ВАДОЙ

Лячэнне «жывой» і «мёртвай» вадой — новая пакуль што эксклюзійная сярод дзяржаўных медыцынскіх устаноў прапанова Віцебскага абласнога скурна-вернерычнага дыспансера. Паводле слоў Віктара Спірыдонова, кіраўніка гэтай медыцынскай установы, нетрадыцыйныя метады лячэння — «фішка» ў дзейнасці дыспансера. Тут ужо паспяхова прапраўляюць здароўе пацыенты пры дапамозе ўкусаў пчол, а таксама п'явак, выкарыстоўваецца фіш-тэрапія і гэтак далей. А лячэнне «жывой» і «мёртвай» вадой — навінка. Ужо праводзілі пробныя сеансы. Кошт кожнага — усяго 1,5 тысячы рублёў.

Галоўны ўрач растлумачыў, што звычайная вада становіцца карыснай пасля яе апрацоўкі шляхам электралізу. Адпаведны прыбор для апрацоўкі вады, дарэчы, вырабляюць у Мінску. Электрычны ток, які праходзіць праз ваду, змяняе яе ўнутраную структуру. Для кожнага хворага вырацоўваецца індывідуальная праграма лячэння. Пасля электралізу вада падзяляецца на дзве фракцыі, якія валодаюць гаючымі ўласцівасцямі. Пры лячэнні хвароб «жывую» і «мёртвую» ваду п'юць у розных спалучэннях у залежнасці ад віду захворвання.

«Жывая» вада — добры стымулятар, танізатар, крыніца энергіі. Прыводзіць у рух увесь арганізм, прыдае энергію, баддзяць, спрыяе рэгенерацыі клетак, загойвае раны... «Мёртвая» вада — выдатны дэзынфектар. Рэкамендуецца яе піць для прафілактыкі і лячэння прастудных захворванняў, грыпу, ангіны. Такая вада паніжае ціск, супакойвае нервовую сістэму, паліпае сон, паніжае боль у

суставах, хутка дапамагае пры расстройстве кішчэніка. Як падкрэслілі медыкі, сумеснае прымяненне «жывой» і «мёртвай» вады дапамагае змагацца з многімі хваробамі: герпесам, грыбковымі захворваннямі, псарыязам, прастатытам і гэтак далей. Штучна актывізаваную ваду ўжо даўно ўжываюць для лячэння хворых у такіх краінах, як Японія, Аўстрыя, Германія, Ізраіль, Індыя... Яшчэ ў савецкія гады — напрыканцы 1980-х — бяспечнасць прымянення такой вады пацвердзіў фармакалагічны камітэт СССР.

Віцебскія медыкі таксама плануюць лячыць хворых... бія-полем пчол. Кія не кусаюць чалавека, а леаць яго, знаходзячыся побач за шклом. Ужо замовілі спецыяльны «домік» для правядзення сеансаў. Вядома, што аналагічным чынам ужо даўно падтрымлівае сябе ў форме прэзідэнт Украіны.

Нетрадыцыйныя метады лячэння становяцца ўсё больш папулярнымі. Летась мы аказалі платныя паслуг на суму

6,6 мільярда рублёў — гэта 45% ад памеру нашага фінансавання з бюджэту. У параўнанні з пазамінулым годам, рост платных паслуг — 130%. На абслугоўванні іншаземцаў зарабілі каля 50 тысяч долараў. Прыяджаюць лячыцца ў Віцебск не толькі расіяне, але і жыхары далёкага замежжа. Сярод нашых пацыентаў ёсць і вельмі багатыя людзі. У прыватнасці, у нас праходзіў лячэнне расійскі бізнесмен, які прыязджаў у горад у Беларусь да сваёй сястры. Лячыўся ад псарыязу і застаўся вельмі задаволены не толькі высокім класам спецыялістаў, але і добрымі ўмовамі лячэння. Лячылі і грамадзяніна ЗША, якому прызначылі ў Амерыцы шасці-месячны курс прыёму антыбіётыкаў. Мы яму паставілі дыягназ і прызначылі метады лячэння. Аказвалі медыцынскія паслугі і грамадзянам Германіі, Украіны. Мінчаніны прыязджаў па ляўнае абортванне, — расказвае Віктар Спірыдоў.

Вельмі запатрабаванымі сталі такія паслугі дыспансера, які «Асабісты дэрматолаг» і «Асабісты венеролаг». Апраўдалі сябе тэлеmedыцына і анлайн-кансультацыі.

У планах адкрыццё ў стацыянарах дыспансера... інтэрнэт-кавярняў. За невялікую плату хворыя змогуць бавіць час у сусветным павуцінне, не выходзячы з лячэбнай установы.

Аляксандр ПУКШАНСКІ

■ Супраць залежнасці

«ДВАНАЦЦАЦЬ КРОКАЎ» ДА ЦВЯРОЗАСЦІ

Магчыма, дапамогуць Ананімныя Алкаголікі

Групы Ананімных Алкаголікаў (АА) дзейнічаюць прыкладна ў 180 краінах свету. Каля 70 такіх груп ёсць і ў нашай краіне. Дакладных звестак пра колькасць груп і членаў у іх не існуе, паколькі дзейнасць АА рэгламентуе жаданне працаваць над сабой і дапамагаць у гэтым іншым паводле некаторых прынцыпаў. Гэтыя прынцыпы называюцца «Дванаццаць крокаў». Прыдумалі іх шмат гадоў таму далёка ад нашай краіны. Час паказаў, што традыцыйнае ядрэнна працуюць і дапамагаюць заставацца цвярозымі многім залежным. Удзел у групах АА — не панацыя. Многія зрываюцца і зноў вяртаюцца да «крокаў». Ёсць што думаць пра сваё членства ў АА самі прадстаўнікі такой садружнасці.

Дзімтрый:

— Алкаголь для алкаголіка — алерген. У тым сэнсе, што любы алкагольны напой у любой колькасці гэтак чалавеку проціпаказаны. Як толькі ў яго жыцці ўзнікае першая чарка, яна тут жа ператвараецца ў... акіяна. Бо алкаголік не можа спыніцца. Слова «мера» — не для яго. Адначасова алкаголік пераконае сябе, што можна неяк навучыцца піць «правільна», «які усё», што ніякай залежнасці ў яго няма. Так чалавек заўсёды неспакойны, раздражнёны і незадаволены... Што б ні мянялася ў жыцці, алкаголік працягвае выпіваць, у адрозненне, скажам, ад таго, што пры пэўнай змене абставін здольны спыніцца.

Канстанцін:

— Садружнасць АА, якая дзейнічае ў Беларусі амаль 25 гадоў, нікога не агітуе і не зацягвае сілай. Хвораму не даюць ніякіх прагнозаў і абяцанняў, не прадастаўляюць ні лячэння, ні рэабілітацыі. Хоць, вядома, у садружнасці ёсць, як мы кажам, сябры — з ліку тых жа ўрачоў-нарколагаў. Ніхто не вырашае тут шматлікія бытавыя ці сямейныя праблемы. Алкаголік забяспечваецца галоўнае — магчымасць быць і заставацца цвярозым. А застаюцца цвярозым, можна вырашыць любыя праблемы.

Сяргей:

— Размова ідзе пра добраахотную суполку мужчын і жанчын, якія сустракаюцца для таго, каб падтрымліваць цвярозасць. Адзінай умовай удзелу з'яўляецца жаданне кінуць піць. У АА няма ніякіх узносаў і аплат. Сходзі суполкі праходзяць у памешканнях, якія належаць розным канфесіям і наркалагічным установам. Гэта не больш чым арэнда памешкання за мінімальную плату.

Намеснік дырэктара па вучэбна-выхаваўчай рабце Сацыяльна-педагагічнага цэнтра Маскоўскага раёна г. Мінска Алена КАЖА-КІНА:

— Праблема п'янства і алкагалізму актуальна для нашага раёна, дзе 221 дзіця знаходзіцца ў сацыяльна небяспечным становішчы. У абсалютнай большасці выпадкаў у гэтым «вінаватая» бацькі, якія злоўжываюць алкаголем. На базе цэнтра працуе і дзіцячы прытулак. А з 2009 года ў нас пачала сваю работу група Ананімных Алкаголікаў. Некаторыя бацькі пачалі мяняцца менавіта праз наведванне сходаў гэтай групы. А калі бацькі пачалі мяняцца, значыць, у дзіцяці ёсць шанцы вярнуцца ў бялагічную сям'ю.

Да роздзума

Ці алкаголік я?
Я вырашаю, што не буду выпіваць. Але влі-

ваю. І напіваюся. Потым зноў вырашаю... і зноў напіваюся. Я нават не разумею, як у мяне гэта атрымліваецца. Кожная выпіўка становіцца не проста пытаннем разбурэння майго здароўя. Самыя розныя праблемы нарастаюць як снежны ком. Не члены АА, і нават не ўрач павінны вынесці мне дыягназ. Я сам павінен прызначыць сваю залежнасць.

Што рабіць, калі мяне непакойць маё п'янства?

Шукаць дапамогі. Магчыма, мне дапамогуць Ананімныя Алкаголікі.

Што рабіць, каб уступіць у АА?

Толькі жадаць кінуць выпіўку. Аднак многія не былі ўпэўнены ў гэтым жаданні, калі прыходзілі ў АА. Пазней гэта жаданне набірала сілу.

Да чаго мяне абавязуюць наведванні сходаў АА?

Ні да чаго. Тут не вядуць рэгістрацыі членаў, не цікавяцца гісторыямі захворвання. Ніхто не будзе кантраляваць, ці прыйдзеш ты на наступны сход. Ніхто не будзе пытацца тваё прозвішча. Дастаткова назваць імя (або выдуманнае імя), каб да цябе маглі звяртацца.

Пра што размаўляюць на сходах АА?

Ёсць розныя віды сходаў. Галоўным чынам, на іх алкаголікі дзеліцца ўласным вопытам выздараўлення. Яны расказваюць, як алкаголь паўліваў на іх жыццё, што яны зрабілі, каб застацца цвярозымі. Той, каму не хочацца гаварыць, можа заставацца проста слухачом.

Як гэта можа дапамагчы?

Садружнасць АА працуе па праграме «Дванаццаць крокаў». Гэтыя крокі вядуць да выздараўлення. Адзін алкаголік размаўляе з другім. І гэта працуе!

Чаму на сходы працягваюць хадзіць тыя, хто выздараўлеў?

Вылечыцца ад алкагалізму нельга. Гэта значыць, алкаголік ніколі не зможа нармальна піць. Здольнасць захоўваць цвярозасць залежыць ад фізічнага, псіхічнага і духоўнага выздараўлення. Гэтага дазваляюць дасягнуць сходы АА і прымяненне ў жыцці таго, што было дасягнута ў выніку работы па праграме «Дванаццаць крокаў».

Ці можна прыйсці на сход са сваяком?

Існуюць «адкрытыя» сходы, куды могуць завітаць і члены сям'і, і сябры алкаголіка. Інфармацыю на гэтую тэму можна атрымаць на сайце www.aabelarus.org або па нумарам: Мінск (+375 29) 276 83 17
Брэст (+375 29) 207 84 71
Віцебск (+375 33) 696 45 88
Гомель (+375 29) 230 90 40
Гродна (+375 29) 583 69 51
Магілёў (+375 29 849 79 40)
Слонім (+375 29) 280 21 70
Шчучын (+375 29) 285 68 70

Святлана БАРЫСЕНКА

«ПАЛЯВАННЕ» НА ЗЛОДЗЕЯ

«Чатыры з пяці крадзяжоў адбываюцца шляхам вольнага доступу»

— За апошнія гады крадзяжоў у сталіцы значна паменела, — гаворыць супрацоўнік аддзела па раскрыцці кватэрных крадзяжоў упраўлення крмінальнага вышуку крмінальна-міліцый ГУУС Мінскага гарвыканкома Яўген БОКІЙ.

Садзейнічае гэтакую актыўная прафілактычная праца, у тым ліку і з раённай судзімай асобамі. Справа ў тым, што кватэрны кража лічыцца кваліфікаваным злачынствам, на якое пераважна ідуць людзі, якія ўжо неаднойчы дагэтуль канфліктавалі з законам.

Не трэба геройнічаць

Уявіце сабе наступную сітуацыю. Вы — паліўнічы, а значыць, маеце вядомасць у вайсковым горадзе. Стрэльба вядзецца ў вашай хаце на сцяне. Уначы вас абуджае званне разбітага шкла. Першая думка: у хату забраўся злодзеі. Імкліва зрываеце са сцяны стрэльбу, перазарджаеце зброю, урываецеся ў пакой і бачыце, як няпростае гося на кухні набівае мяшок нашымым дабром. Вы прыціліліся. Бліснула польмя, грывнуў стрэл... Злодзеі ляжыць на падлозе паранены або забіты. А што далей? Гэта ў кіно герой заўжды выходзіць сухім з вады. У нашай жа рэальнасці менавіта можа паразіць самога гаспадару...

— Нячаста, але такія «рандэву» адбываюцца. Хутчэй, можна казаць пра іх выпадковы характар, бо злодзеі, вядома ж, аддае перавагу таму, каб застацца інкогніта, — канстатуе Яўген БОКІЙ. — Свежы прыклад адбыўся ўжо сёлетна. Гаспадар адпачываў у кватэры пасля начной змены. Яго ўвагу прыцягнулі нейкія незразумелыя гукі. Нібыта хтосьці корпаўся ў замку. Ён адчыніў дзверы і убачыў дваіх, якія тут жа рэцываліся. Па гэтым факце заведзена крмінальная справа па артыкуле 205 Крмінальнага кодэкса, як на замах на здзяйсненне кватэрнай кражы.

Лепш за ўсё злодзею не перакаджаць у яго намерх збегчы. Ён нечым нагадвае па сваіх паводзінах зацкаванага зверу, якому можа прыйсці ў галаву немаведама што, каб вырацца з (Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

МАЙ НА ЎВАЗЕ!

Як ж артыкулы Крмінальнага кодэкса павінен ведаць гаспадар, каб самому не змяніць хатні адрас на турэмны?

○ Артыкул 144. Прычынненне смерці па неасцярожнасці караецца прапраўнымі работамі да двух гадоў, або абмежаваннем волі да трох гадоў, або пазбаўленнем волі на той жа тэрмін. Калі ж жыццё было адабрана ў дзвюх ці больш асоб, то тэрмін за кратамі павялічваецца да пяці гадоў.
○ Артыкул 151. Наўмыснае нанясенне цяжкага або менш цяжкага пашкоджання пры перавышэнні мер, неабходных для затрымання злачынцы. Максимальная санкцыя — да трох гадоў абмежавання волі.
○ Артыкул 153. Наўмыснае нанясенне лёгкага цялеснага пашкоджання. Самы горшы расклад можа прывесці да трох месяцаў арышту.

Аб'ектыў супраць злодзея

А вось прсыдзібіны ўчастак лепш за ўсё абсталюваць відэакамерамі, калі на гэта, вядома, ёсць грошы. Людзі, якія жадаюць крыху сэканоіцы, ставяць не спраўданыя апараты, а іх муляжы. Ці дапамагаюць яны — іншая справа.

Трэба паставіць добры плот. Разабраць цагляную ці бетонную агароджу куды складаней, чым адарваць дзве-тры стрункілявыя дошкі. Некаторыя данчыкі рашаюць падрыхтаваць «сюрпрыз» для злодзея і ўпотаі працягваюць калючы дрот. Ды вось толькі за яго выкарыстанне можна трапіць на лаву пасадушных і самому: калі той жа зламанынік моцна параніцца.

— Значная доля злачынстваў здзяйсняецца менавіта ў прыватным сектары. Некаторыя грамадзяне паводзяць сябе так, як быццам яны жывуць дзесяці ў глухамані, дзе ўсе ўсіх ведаюць і давяраюць адно аднаму. Але, напрыклад, сталіца — гэта вельмі прывабнае месца для тых жа гаспадароў. Таму абавязкова падтрымліваць добрыя стасункі з суседзямі, — раіць суразмоўца. — Калі яны заўважаюць у вашым двары кагосьці незнамага, то патэлефануюць у міліцыю.

○○○

Лепшага сродку для аховы жылля, чым ахова сігналізацыя, пакуль не прыдуманая. Пры яе ўстаноўцы спецыялісты раць не эканоміць. Многія блякуюць толькі ўваход ці дзверы і вокны. Аднак небяспека можа падсерагаць і з іншага боку. Зусім надаўна ў Дзяржынску злодзеі хацелі абараваць крану, прапалаўшы сценку. Дзе-вяць гадоў таму ў Мінску злачынцам вельмі «папулярныя» вентыляцыйныя шахты. Таму поўнаасцо абарончы ад няпростае гасцей хіба што датчыкі руху.

Хтосьці дома пакідае сабаку байцоўскай пароды, каб «правучыць» злодзея. Але і гэта не панацыя: з жы-вёламі таксама могуць распрасціцца. І самыя «наварочаныя» замкі і дзверы не ўратауюць на сто працэнтаў. Усе механізмы, што стварыў чалавек, тэарэтычна можна адчыніць...

Валяр'ян ШКЛЕННІК.

■ Зачапіла

ХТО ЗАБЫВАЕ РОХКАЦЬ?

Спраўды, колькі можна заклікаць суаічыннікаў не смеціць на вуліцах і дарогах, не выкідаць бытавыя адходы з балконаў і вокнаў машын? Не заклікаць, а сказаць, хто яны ёсць насамрэч, вырашылі аўтары сацыяльнай рэкламы і ўмацавалі вось такія білборды. Вельмі трапіна і дасціпна падмечана, згадзіцца. На жаль, пакуль малавата падобнай нагляднай агітацыі. Але галоўнае — пачатак. У Брэсце білборд з'явіўся на вуліцы Маскоўскай, якая пераходзіць у трасу М1.

А можа, варта размыжыць такія плакаты і развесці ў кожным паддэздзе, дзе неахайныя жылцы маюць завядзёнку кідаць прама пад ногі абгорткі цукерак і жуек, рэкламную макулатуру з паштовых скрынках і іншае смецце. А яшчэ добра было б уставаіць яе ў вокнах тых, хто курчыць на балконах і кідае акуркі з акна. Вось ім бы — прыму-сова — павесці пламоты з такім надпісам замест жалюзі і фіранкаў...

Надрэнна было б змясціць наглядную агітацыю на рэках і азёрах, дзе цяпер шмат ахвотных да зімовай рыбалкі і дзе супрацоўнікі прыродаахоўнай інспекцыі мяхамі збіраюць бутэчкі і іншую тару, якую рыбакі пакідаюць пасля «сугрэву». Трэба думаць, кідаюць і не рохкаюць...

Вельмі хацелася б, каб сацыяльная рэклама хоць крыху паўлівавала на свядомасць тых, хто мае звычай засмечваць наваколлі асяроддзе, і такім чынам залезаць у нашы з вамі кішэню. Сродкі на прыбрэнне за тымі, каго заклікаюць рохкаць, бяруцца з нашых падаткаў.

Святлана ЯСКЕВІЧ. Фота аўтара

У ЧЫМ СОЛЬ КОНКУРСУ?

ААТ «Мазырсьоль» стала лаўрэатам конкурсу «Лепшыя тавары Рэспублікі Беларусь 2013 года», які быў абвешчаны і праведзены Дзяржаўным камітэтам па стандартызацыі.

Як паведамлілі ў прэс-службе канцэрна «Белдзяржхарчпрам», павараная харчовае выварная адваёная соль «Палессе», якая вырабляецца пад таварным знакам «Залаты зубр», стала лаўрэатам конкурсу ў намінацыі «Харчовыя тавары». А новы від прадукцыі — грануляваная соль для пасудамыйных машын, фасаваная ў кардонныя пакі па два кілаграмы, перамагла ў намінацыі «Прамысловыя тавары для насельніцтва і вырабы народных промыслаў». Ёй прысуджаны статус «Навінка года».

Сяргей РАСОЛЬКА.

ПРАВІЛЫ ПРАВЯДЗЕННЯ РЭКЛАМНАЙ ГУЛЬНІ «ПАДПІШЫСЯ НА «ЗВЯЗДУ»

I. АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

1. Рэкламная гульня пад назвай «Падпішыся на «Звязду» (далей — Гульня) праводзіцца на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь у адпаведнасці з гэтымі Правіламі ў тэрмін з 20 лютага па 30 чэрвеня 2014 года ўключна з мэтай стымулявання росту падпіскі на газету «Звязда» на другі квартал 2014 года.

2. Арганізатар Гульні — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда» (далей — установа), месца знаходжання: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, УНП 100155376.

II. ПРЫЗЫВЫ ФОНД ГУЛЬНІ

3. Прызавы фонд рэкламнай гульні «Падпішыся на «Звязду» сфарміраваны за кошт маёмасці арганізатара гульні — рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звязда» і складаецца з наступных рэчў:

№ п/п	Назва	Колькасць (шт.)	Цана за шт. з ПДВ (руб.)	Усяго з ПДВ (руб.)
1.	Электрапрапс Bosh TDA2315 CCB05, РФ	7	330 000	2 310 000
3.	Тэлевізар Samsung UE32F4020AWXRU, РФ	1	3 699 000	3 699 000

Усяго прызавы фонд рэкламнай гульні «Падпішыся на «Звязду» складае 6 009 000 (Шэсць мільянаў дзевяць тысяч) беларускіх рублёў.

III. УМОВЫ ЎДЗЕЛУ У ГУЛЬНІ

4. Рэкламная гульня «Падпішыся на «Звязду» праводзіцца з мэтай стымулявання росту падпіскі на газету «Звязда» на другі квартал 2014 года.

5. Удзельнікам Гульні можа быць любы грамадзянін Рэспублікі Беларусь, які пастаянна пражывае на яе тэрыторыі і які аформіў і атлаціў падпіску на газету «Звязда» на другі квартал або першае паўгоддзе 2014 года.

6. Падставай для ўдзелу ў Гульні з'яўляецца дасланая падпісчыкам на адрас установы ў перыяд падпіснай кампаніі на другі квартал 2014 года выразаная з газеты або з укладшыша ў газету запоўненая картка удзельніка — падпісчыка «Звязды», якая змяшчаецца ў газеце «Звязда» да двух разоў на тыдзень у перыяд з 20 лютага па 5 красавіка 2014 года.

7. Адзін падпісчык можа даслаць толькі адну картку удзельніка. Падпісчык, які даслаў больш за адну картку удзельніка, выключачца з Гульні.

8. Карткі удзельніка, наклеяныя на паперу ці плёнку, адсеракапіраваныя або дасланыя пасля 9 красавіка 2014 года (па паштовых штамплёй атрымання), да ўдзелу ў Гульні не прымаюцца.

IV. СКЛАД КАМІСІІ ПА ПРАВЯДЗЕННІ ГУЛЬНІ

9. Для правядзення Гульні ўстанова стварае камісію па правядзенні рэкламнай гульні «Падпішыся на «Звязду» (далей — Камісія) у наступным складзе: Крвачава Наталля Ільінічна — намеснік дырэктара рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звязда» — старшыня Камісіі;
Члены Камісіі:

Чычко Аксана Мікалаеўна — начальнік упраўлення распрадуюджанна друкаваных СМІ РВП «Белпошта»;
Міхайлічэнка Алена Віктараўна — загадчык аддзела падпіскі і перспектывных праектаў рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звязда»;

Доўнар Валяціна Аркадзьеўна — рэдактар аддзела рэдакцый газеты «Звязда» рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звязда»;

Сянько Аляксандр Анатольевіч — спецыяліст 1 катэгорыі адміністрацыйна-гаспадарчага сектара рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звязда».

10. Камісія кіруецца ў сваёй дзейнасці рэгламентам (раздзел V гэтых Правілаў).

11. Асобы, якія ўваходзяць у склад Камісіі, не могуць быць удзельнікамі гэтай Гульні.

V. РЭГЛАМЕНТ РАБОТЫ КАМІСІІ

12. Камісія ажыццяўляе кантроль за захаваннем вызначаных правілаў правядзення рэкламнай гульні, вызначае пераможцаў Гульні, якія выйгралі прыз, разглядае скаргі і спрэчныя пытанні, якія ўзнікаюць падчас правядзення Гульні.

13. Пасяджэнні Камісіі вядзе старшыня. Пасяджэнні Камісіі з'яўляюцца правамоцнымі пры наяўнасці большасці членаў з яе зарэгістраванага складу.

АДЧУЦЬ ДАВЕР І ДАПАМАГЧЫ

Гомельскія католікі пагадзіліся на тое, каб пасля смерці іх органы выкарыстоўвалі ў транспланталогіі

Алег РУМО.

Акцыя, якая адбываецца ў гомельскім касцёле Нараджэння Божай Маці, ужо выклікала жывы інтарэс у інтэрнаце. Але пакуль нехта разважае аб гэтай ініцыятыве, жыхары горада над Сожам запаўняюць адмысловыя карткі, каб пасля смерці сваёй выканалі іх волю — дзаволі перасадку органаў тым, хто мае ў гэтым патрэбу. І як кажа скендз Славамір Ласкоўскі, прабач таітэйшы парафія, такіх «фармуляраў» хапае.

— Ідэя ўзнікла ў верніка Паўла Мікевіча, а ўжо пасля нашай справы благаславіў дапаможны епіскап Пінскай дыяцэзіі Казімір Вялікасельц, — узгадвае айцец Славамір. — Разананс адчуваецца. Нам ужо тэлефанавалі з радзібы, тэлебачання. Званілі гомельскія трансплантолагі, якія, безумоўна, таксама зацікаўлены ў гэтай акцыі. І вельмі прыемна, што наша ініцыятыва стала справай не толькі католікаў.

Цалкам падтрымлівае жаданне гомельскіх вернікаў і Алег РУМО, кіраўнік Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтру трансплантатнай анатоміі і тканак, галоўны пазаштатны трансплантолаг Міністэрства аховы здароўя Беларусі.

— Аб акцыі я даведаўся загадзя. Да мяне звярнуліся з Пінскай дыяцэзіі, каб я выказаўся аб мэтазгоднасці ініцыятывы. Не вітаць падобны крок я проста не мог. Больш за тое, ідэя беларускіх католікаў выказвае пазіцыю ўсяго Касцёла, які падтрымлівае донарства, лічыць гэта богаўгоднай справай. Чалавек не аддае душу. Ён аддае тое, што на нябёсах яму ўжо не спатрэбіцца. Затое спатрэбіцца тым, хто яшчэ можа пажыць на гэтым свеце. Католікі заўжды ладзяць падобныя акцыі. І не дзіўна, што самы высокі ўзровень развіцця донарства сёння ў такіх краінах, як Іспанія, Аўстрыя, Італія, дзе каталіцтва з'яўляецца галоўным веравызнаннем.

Праўда, жаданне вернікаў не мае юрыдычнай сілы. Чаму? У Беларусі, як у Бельгіі, Аўстрыі, Венгрыі, дзейнічае прэзумпцыя згоды. Паводле яе, неабходна ўлічваць прыватнае, што не згодны, каб іх органы пасля смерці не выкарыстоўвалі ў донарства. І вось той, хто не згодны, павінен дзеля гэтага напісаць адмову, паведаміць у адзіны рэгістр. Дарэчы, сваёй таго, хто пры жыцці пагадзіўся на трансплантцыю, могуць пасля смерці не пагадзіцца на перасадку органаў. Згодна з законам мы павінны прыняць іх рашэнне. Смерць блізка для кожнага — стрэс. І людзі часам на эмоцыях прымаюць тыя рашэнні, якія пасля змянілі б. Карткі, якія запаўняюць у Гомелі, павінны адлюстравць волю і жаданне чалавека. Мяркую, што пры яе наяўнасці сваёй не будуць супраць трансплантатцыі.

— Алег Алегавіч, а ці супрацоўнічаеце вы з Праваслаўнай царквой?

— Пасля таго, як мы выканалі першую аперацыю па трансплантатцыі печані, Уладыка Філарэт адзначыў працу нашага калектыву найвышэйшымі ўзнагародамі Беларускай праваслаўнай царквы. Калі мы пачалі праводзіць аперацыі па трансплантатцыі дзеціям, нас узнагародзілі паўторна. Мяне — ордэнам свяціцеля Кірылы Тураўскага II ступені і Кржа прападобнай Еуфрасініі, ігуменні Полацкай. Я стаўлюся да гэтых

медалёў як да прызнання БПЦ нашай справы.

— Колькі людзей у Беларусі сумленна пагадзіліся на трансплантатцыю органаў пасля смерці?

— Правільней казаць аб колькасці нязгодных, тых, хто адмовіўся стаць донарам пасля смерці. Такіх у рэгістры сёння 2200 чалавек. Безумоўна, колькасць з кожным годам будзе крыху мяняцца. Але для нашай краіны рэгістр павінен складацца прыкладна з 5 тысяч чалавек.

— Якія органы найбольш запатрабаваны ў транспланталогіі?

— Лічу, што пазыўна. Людзі проста разумеюць, што здарыцца ў жыцці можа насамрэч. У пэўны момант мы можам стаць і донарамі, і рэцпіентамі. І калі патэнцыяльныя донары будуць адмаўляцца, рэцпіенты будуча памираць. Уявіце, смерць аднаго донара і адмова ад трансплантатцыі прывядзе да смерці 4–5 чалавек. Ён памёр, але мог пакінуць ныркі, падстраўнікавую залозу, сэрца, печань для выратавання іншага, аднак не зрабіў гэтага...

Наогул узровень развіцця транспланталогіі ў краіне адлюстроўвае ўзровень даверу людзей да медыцыны. Калі чалавек не верыць медыцыне, ён будзе прытрымлівацца поглядаў, якія супярэчаць донарству. Так, мы не самая лепшая краіна ў транспланталогіі. Аўстрыйцы, амерыканцы працуюць лепш за нас. Мы пераганялі Польшчу, знаходзіліся амаль на адным узроўні з Германіяй. Праўда, гэта сведчыць толькі аб тым, што мы адступілі ад тых краін, дзе ёсць недавер у сістэме аказання медыцынскай дапамогі.

Тарас ШЧЫРЫ.

■ Фестывалі

Музыкі, якія выступаюць сумленна

III Міжнародны фестываль «Уладзімір Співакоў запрашае» адкрыўся ўчора ў Палацы Рэспублікі сумесным канцэртам народнага артыста Расіі Дзмітрыя Хварастоўскага і Нацыянальнага філарманічнага аркестра Расіі, што ўжо само па сабе робіць падзею адметнай.

— Такое адкрыццё фестывалю стала б падзей не толькі для Мінска, але для любой краіны свету, — гаворыць мастра Уладзімір Співакоў. — З Дзмітрыем нас звязвае шматгадовае сяброўства. Мы разам выступалі ў Маскве, Амерыцы, Люксембургу. Даўно і шчыра любім адзін аднаго як творцы і па-чалавечы — гэта вельмі важна для сумесных выступленняў.

— ...Гадоў пяць не музіцыравалі разам, таму, калі даведаўся, што ёсць такая магчымасць, адразу пагадзіўся, — прызнаўся напярэдадні адкрыцця фестывалю Дзмітрый Хварастоўскі. — Тым больш што ў Мінску я бываў шмат разоў, ідэя мяне гэта заўсёды вялікая радасць — сустрэцца са слухачамі, якія мяне ведаюць... Зараз у мяне праходзіць тур з 21 канцэрта, і я знаходжусь прыкладна на сярэдзіне. Я заўсёды любіў і люблю канцэртную дзейнасць. Але свядома падзяліў сваю кар'еру на дзве вялікія значныя паловы: оперную і канцэртную. На працягу столькіх гадоў жыцця мне ўдаецца іх сумяшчаць. Я шчаслівы, што ёсць магчымасць вар'іраваць віды дзейнасці, і маё творчае «я» можа адпачываць такім чынам.

— Але мы людзі сумленныя, і ў першы ж дзень прыезду Дзмітрыя ў Мінск, нягледзячы на яго стомленасць, мы ўжо правялі рэпетыцыю, — удакладніў Співакоў. Пасля канцэрта народны артыст Расіі Дзмітрый Хварастоўскі затрымаўся ў Мін-

ску яшчэ на адзін дзень: дзеля таго, каб сёння даць майстар-клас для студэнтаў Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі.

Што адметна, беларускіх маладых таленавітых музыкантаў адзначае і Уладзімір Співакоў, які часам бярэ іх да ўдзелу ў свае канцэрты. Раней увагу мастра заслужылі, у прыватнасці, вялянцэліст Іван Карызна, скрыпач Арцём Шышкоў і оперная спявачка Аксана Волкава. Яе, дарэчы, адзначыў і Хварастоўскі, якому выпала разам спяваць у спектаклі «Рыгалега» аднаго з вядучых тэатраў свету «Метрополітэн опера», што ў Нью-Ёрку. Як высветлілася, беларуская спявачка працуе з тым жа меנדэжарам, што і Хварастоўскі, які падумае пра тое, каб запрасіць Аксану Волкаву на свой фестываль...

У праграме фестывалю «Уладзімір Співакоў запрашае» шэраг адметных канцэртаў. Адзін з іх называецца «Час Баха», мастра вызначыў для яго ўмоўны дэвіз: «Па-любі свет». На яго думку, Іган Себаст'ян Бах — гэта творца, які змяшчае ў сабе не адзін сусвет, а шмат. Кампазітар і музыкант самааддана служыў Богу, у канцэрце прагучаць яго творы на духоўныя тэмы, у тым ліку са словамі з Нагорнай пропаведзі Ісуса Хрыста. Гэтую праграму некалькі разоў давалі ў Францыі. І, што цікава, аднойчы нават на эканамічным форуме ў Давосе. «Свет так уладкаваны, што трэба падтрымліваць адзін аднаго, каб не апынуцца ў беспасветнай прасторы. Трэба дапамагаць адзін аднаму дыхаць», — тлумачыць Співакоў.

У Гомелі і Магілёве прадставяць праграму «Час Чапліна», з якой Мінск падзяліўся на мінулыя фестывалі. Прысутным на гэтых канцэртах нагаджаюць бессмяротную класіку нямнога кіно «Агні вялікага горада» — праз музыку да яго.

Удзельнікаў фестывалю павіншаваў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр ЛУКАШЭНКА. «Гэтае цудоўнае свята мастацтва выконвае важную місію захавання традыцый і ідэалаў класічнай музыкі, умацавання сяброўства і згоды паміж народамі», — гаворыцца ў віншаванні.

Фота БЕЛТА

Партытура была рэканструявана ў 2004 годзе. Мінск і Віцебск будуць мець магчымасць паглядзець на «Зорак сусветнага балета». Яшчэ ў адным канцэрце ў суправаджэнні Дзяржаўнага акадэмічнага сімфанічнага аркестра Рэспублікі Беларусь выступіць піяніст Аркадзь Валодзько. На закрыццё ў Белдзяржфілармоніі можна пачуць саліста Вялікага і Марыінскага тэатраў Расіі Ганну Аглатаву, Васіля Гарэла, Алега Кульцоў.

— Геаграфія фестывалю пашыраецца: сёлета, акрамя Магілёва і Гомеля, да яе дадаецца горад Віцебск, — адзначае Максім Беры, прадзюсер і арганізатар мерапрыемства. — Мы ладзім яго без удзелу дзяржаўных сродкаў, часткова за грошы,

атрыманыя ад продажу квітоў, а таксама дзякуючы спонсарам. Але пры падрыхтоўцы адрэцый атрымваю тэлеканал АНТ.

Трэба адзначыць, што фестываль «Уладзімір Співакоў запрашае» ладзіцца яшчэ ў Маскве ў французскай горадзе Кольмары. У Беларусі першыя канцэрты гэтага фестывалю адбыліся ў 2010 годзе.

Сёлета III Міжнародны фестываль «Уладзімір Співакоў запрашае» праходзіць у Мінску з 18 па 28 лютага. На думку намесніка міністра культуры Беларусі Валерыя Чэрніка, у гэтыя дні «цэнтр сусветнай культуры перасоўваецца ў Мінск».

Ларыса ЦІМОШЫК

ЗАХАВАЕМ ТАПОНІМЫ НА МОВЕ

Дзяржкаммаёмасці Беларусі прапануе захаваць найменні географічных аб'ектаў на беларускай мове

Літаральна ў мінулым нумары нашай газеты быў надрукаваны матэрыял Ніны Шчарбачэвіч «Я на Крынічкі. А дзе Раднікова?». У ім узнімалася праблема беларускіх тапонімаў:

«Згодна са зменамі, якія хочучы ўнесці ў заканадаўства, назвы географічных аб'ектаў у нашай краіне можна будзе даваць не толькі па-беларуску (як цяпер), але і па-руску. Такі крок, калі ён будзе прыняты, можа пацягнуць за сабой не толькі страту нацыянальнай тапаніміі, але і значныя расходы з дзяржаўнага бюджэту і быццямуну ў назвах, асабліва недапушчальную сёлета, у Год гасціннасці».

А гэтымі днямі сваю пазіцыю на гэты конт выказаў Дзяржаўны камітэт па маёмасці, паведамілі рэдакцыі ў прэс-службе гэтага ведамства:

«Дзяржаўны камітэт па маёмасці Рэспублікі Беларусь прапануе зацвердзіць у Законе прысваенне найменняў географічных аб'ектаў на беларускай мове. Праект рэдакцыі артыкула 17 Закона Рэспублікі Беларусь «Аб найменнях географічных аб'ектаў» Дзяржкаммаёмасці будзе перагледжаны з улікам аналізу зваротаў грамадзян, прапановы Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі і Нацыянальнага цэнтру заканадаўства і прававых даследаванняў Рэспублікі Беларусь. Дзяржкаммаёмасць выказвае падзяку грамадзянам, якія неабыхава ставяцца да пытання нацыянальнай тапаніміі і аховы географічных назваў як гісторыка-культурнай спадчыны Беларусі».

Сяргей КУРКАЧ.

ДА СУСЕДЗЯЎ — З ДОБРЫМ СЛОВАМ

Экспазіцыя беларускіх кніг будзе прадстаўлена на Вільнюскай міжнароднай кніжнай кірмашы

Кірмаш пройдзе 20–23 лютага ў Літоўскай выстаўчым і кангрэс-цэнтры Litexpo, паведамілі БелТА ў пасольстве Беларусі ў Літве.

Удзел Беларусі ў гэтым форуме (ён ужо 15-ы па ліку) стаў добрай традыцыяй. Вільнюскай кніжнай кірмаш — найбуйнейшай у краінах Балтыі — з'яўра прадстаўнікоў многіх дзяржаў. У праграме кірмашу розныя культурныя мерапрыемствы, сустрэчы аўтараў з чытачамі. Сярод удзельнікаў — выдавецтвы, прадаўцы кніг, калектывыя стэнды замежных дзяржаў, навуковыя інстытуты, выдавецкія цэнтры вышэйшых навуковых устаноў, грамадскія арганізацыі, сродкі масавай інфармацыі, музеі і галерэі.

На нацыянальным стэндзе Беларусі будзе экспанавана кніжныя навінкі дзіцячай, вучэбнай, навукова-папулярнай і мастацкай літаратуры. Сваю прадукцыю прадставяць выдавецтва «Белкініга», «Пачатковая школа», «Адукацыя і выхаванне», Выдавецкі дом «Звязда», «Вышэйшая школа» і інш. Адкрыццё нацыянальнага стэнда з удзелам пасла Беларусі ў Літве Аляксандра Караля адбудзецца 20 лютага.

Гледачы ўзнагароджвалі апладысмантамі ўсіх удзельнікаў канцэрта. На пераднім плане прарэктар БДУ па навуковай рабоце Алег Івашкевіч і пасол Кітая ў Рэспубліцы Беларусь Цыі Цзімі.

Добры сімвал. Тым больш што культурныя і эканамічныя адносіны паміж Рэспублікай Беларусь і Кітаем няспыня мацнеюць і прыносяць добры плён. Такімі словамі можна каротка перадаць тэму выступленняў ганаровых гасцей свята — пасла Кітая ў Беларусі Цыі Цзіміна і прарэктара па навуковай рабоце Белдзярж-універсітэта, акадэміка Алега Івашкевіча. Іх прамоў перад удзельнікамі святкавання суправаджалі як-

равым слайд-шоу: на вялікім экране ажывалі знахавыя падзеі сучаснай гісторыі Кітая, хроніка развіцця нашых узаемаадносін.

Юаньсяоцзе мае старажытныя карані: гэтае свята адзначалі яшчэ з снотні гадоў да нашай эры. Прычым за мінулыя тысячгадоўзі змянілася шмат яго атрыбуты. Нязменнаям засталася абавязкова прысутнасць каляровых ліхтароў — сімвалаў святла і дабрны.

Каляровыя ліхтары ў зале — сімвал святла.

Вас вітае свята ліхтароў!

Днямі ў сталічным Ліцэі БДУ гучалі віншаванні з традыцыйным кітайскім святам Юаньсяоцзе. Гэтае свята ліхтароў сімвалізуе завяршэнне навагодніх урачыстасцяў і пераход да плённых будных дзён.

Выканаўцы жартоўных кітайскіх прыпевак — студэнты БДУ Аляксандра Дударэнка і Дзяніс Караян.

Менавіта такімі ліхтарамі была ўпрыгожана сцена Ліцэя БДУ. Пра канцэртную праграму пакапалялі ліцэісты, студэнты мінскіх ВУН і галоўныя носьбіты святла — кітайскія юнакі і дзяўчаты, якія вучацца ў Мінску. Песні і танцы, фальклорныя сцэнічныя эцюды выканалі маладыя мінчане, якія вывучаюць кітайскую мову.

Яўген ПЯСЕЦКІ. Фота аўтара.

Якое ж свята без паказальных выступленняў майстроў баявога мастацтва ўшу!

■ Тэатральнае паляванне

Словы паводле гэтай ніхтрай песенькі Андрэя Макаравіча вельмі дакладна адпавядаюць сітуацыі, якая цяпер актыўна абмяркоўваецца ў тэатральным свеце: куды падзеіс маладыя рэжысёры? Навучальныя ўстановы іх штогод выпускаюць, а тэатры стогнуць праз адсутнасць грамадскіх пастаноўчыкаў.

Упэўнены: у Беларусі ёсць маладыя таленавітыя рэжысёры. Думаю нават, што яны ёсць не таму, што іх вучылі ў ВУН. Хоць і гэта мае вялікае значэнне. Проста, калі чалавек заняўся рэжысурай невыпадкова (яна сёння паўсюдна запатрабавана), ён узрашце, сябе праявіць. Але ёсць абставіны, якія ў нас перашкаджаюць заўсёды і працягваюць перашкаджаць рэалізавацца самабытнаму рэжысёрскаму асобе.

Першая прычына: кожны малады рэжысёр марыць стварыць свой тэатр, каб стварыць ўласныя свае ідэі. Аднак не так часта з'яўляюцца новыя тэатры, за якімі няма спонсараў, рэкламы, глядацкай асобы. Гэта вялізны падрыхтоўчы працэс, для якога неабходны грошы, памішканне, энтузіясты і зацікаўленасць афіцыйных структур.

«ГЭТЫ ДЗІВАК УСЁ РОБІЦЬ НЕ ТАК...»

Другая прычына, хутчэй, маральнага характара. Малады рэжысёр ставіць спектакль у дзяржаўным рэпертуарным тэатры і атрымлівае адмоўныя водгукі. Справа нават не заўсёды ў тым, што яго работа слабая або маламастацкая. Спектакль можа быць не прыняты праз новую эксперыментальную форму. Праз «непападанне» ў стыль тэатра, немагчымасць прадаць яго глядацкаму, адсутнасць узаемаразумення ўнутры трупы паміж рэжысёрам і актёрамі. Як вынік — расчараванне, нявер'е ў свае сілы, нават сыход маладога рэжысёра з прафесіі.

Тут вельмі важна, каб малады рэжысёр не быў адзіночым воўкам, каб ён быў лідарам, у яго была армія, яшчэ дакладней — аднадумцы. Тады лягчэй прабівацца да перамогі.

Рэпертуарныя дзяржаўныя тэатры пастаянна дэкларуюць сваё жаданне прыняць у калектывы маладога рэжысёра. Але ў іх няма магчымасці і жадання чакаць. Ім патрэбны хуткі і пажадана, паспяховы вынік. Аднак нават вядомыя майстры маюць права на памылку. Маладому ж такога карт-бланша не даюць. Яго прыпачтаюць адмоўнай характарыстыкай і выпіваюць.

Вядома, магчымыя прычыны: а дзе асабістая ініцыятыва, дзе сіла волі, цвёрды характар, імкненне да перамогі? Не грэх нагадаць, што прафесія рэжысёра не з тых, якія можна навучыць у ВУН. Ёй можна навучыцца ў працы. Ёй можна авалодаць з гадамі, з набываннем жыццёвага і творчага вопыту. Малады рэжысёр можа быць сярэдняга ўзросту, калі за спінай салідны шлях пошукі і знаходка, веданне чалавечай псіхалогіі і ўменне натхніць актёраў, павесці за сабой.

Цяпер у Беларусі шырока вядомыя ў вучэй тэатральных класіках некалькі сур'ёзных імёнаў, якія вымушаны працаваць на полі прыватнай тэатральнай справы. Гэта Наталля Родзіна, Сяргей Анцэлевіч, Таццяна Траяновіч. Частка маладых рэжысёраў пайшла з тэатра на тэлебачанне, у шоу-бізнэс, паехаў ва Украіну, дзе нашых заўсёды ахвотна прымаюць і забяспечваюць квітамі працай. Нікому няма чым і спакойнай ад гэтага не стала, таму што змена пакаленняў — працэс непалатэнны, і добра, калі малады талент стаўле і працягвае сябе пад крылом майстра.

У кожнага былі маладыя гадзі, праведзеныя пад кіраўніцтвам настаўніка. Некаторыя пасля з годам называюць «У мяне школа такога...». Цяпер, на жаль, замест шматропнага цяжка ўпісваць канкрэтнае прозвішча. Рэжысёраў у ВУН даўно ўжо не вучаць вядомыя май-

стры, якія маглі б пахваліцца тым, што стварылі і маюць сваю школу. Часта настаўнікі знаходзяцца з ліку навучыцца. Ёю можна авалодаць з гадамі, з набываннем жыццёвага і творчага вопыту. Малады рэжысёр можа быць сярэдняга ўзросту, калі за спінай салідны шлях пошукі і знаходка, веданне чалавечай псіхалогіі і ўменне натхніць актёраў, павесці за сабой.

Цікава, што выключэнні з правілаў у нас у Беларусі цяпер працягваюць у тэатры лялек. Магчыма, таму, што большасць маладых «ляльчыц» рэжысёраў вучылася ў Аляксея Ляляўскага, трэнера, які ўмеў навучыць, падштурхнуць і даць свабоду, каб рухацца далей. Так сфармаваліся Аляксандр Янушкевіч, Гар Казакіў, Святлана Беня.

Не перастаю чакаць і спадзявацца, што таленавітае моладзь правяе барыкады забавонаў і прадукцыйнасці і яшчэ пажажа сябе.

Таццяна АРЛОВА

■ Дзённая настаўніка

ХТО КАГО?

На жаль, тае дзараецца. У кожным амаль класе (акрамя, можа, самых пачатковых) заўсёды знойдзецца адзін альбо некалькі вучняў, якія на ўроках паводзяць сябе горш, чым астатнія. Прычым, робяць гэта свядома і пастаянна...

Як настаўніку на такое рэагаваць? У маладых рэжысёраў неяк згасла цікавасць да чалавека і інтэлектуальныя варыяцыі чалавечай прыроды. Ёсць аналіз уласных перажыванняў, калі шкада сябе, любімага. А далей закрываецца каробачка. Іншых не шкада.

Цікава, што выключэнні з правілаў у нас у Беларусі цяпер працягваюць у тэатры лялек. Магчыма, таму, што большасць маладых «ляльчыц» рэжысёраў вучылася ў Аляксея Ляляўскага, трэнера, які ўмеў навучыць, падштурхнуць і даць свабоду, каб рухацца далей. Так сфармаваліся Аляксандр Янушкевіч, Гар Казакіў, Святлана Беня.

Не перастаю чакаць і спадзявацца, што таленавітае моладзь правяе барыкады забавонаў і прадукцыйнасці і яшчэ пажажа сябе.

На жаль, тае дзараецца. У кожным амаль класе (акрамя, можа, самых пачатковых) заўсёды знойдзецца адзін альбо некалькі вучняў, якія на ўроках паводзяць сябе горш, чым астатнія. Прычым, робяць гэта свядома і пастаянна...

Як настаўніку на такое рэагаваць? У маладых рэжысёраў неяк згасла цікавасць да чалавека і інтэлектуальныя варыяцыі чалавечай прыроды. Ёсць аналіз уласных перажыванняў, калі шкада сябе, любімага. А далей закрываецца каробачка. Іншых не шкада.

Цікава, што выключэнні з правілаў у нас у Беларусі цяпер працягваюць у тэатры лялек. Магчыма, таму, што большасць маладых «ляльчыц» рэжысёраў вучылася ў Аляксея Ляляўскага, трэнера, які ўмеў навучыць, падштурхнуць і даць свабоду, каб рухацца далей. Так сфармаваліся Аляксандр Янушкевіч, Гар Казакіў, Святлана Беня.

Не перастаю чакаць і спадзявацца, што таленавітае моладзь правяе барыкады забавонаў і прадукцыйнасці і яшчэ пажажа сябе.

Так што, як бы там ні было, а эмоцыі прыйдзеца стрымліваць. І не толькі эмоцыі... Кліны ў адкас на здэкліваю рэпліку вучня таксама не прыбавяць вам аўтарытэту, як і высмейванне яго знешняга выгляду, перадражніванне манеры размаўляць, прыгнечанне да вашага ўдзельнага канфілікту іншых вучняў класа, тым больш іншых настаўнікаў... Усё гэта можа падзейнічаць на нейкі кароткі час... але вынік той будзе, хутчэй за ўсё, кароткатэрміновым...

Дзякуючы пастарайцеся ўсёядоміць, чаму вучань так сябе паводзіць, і пастарайцеся даць яму зразумець, што вы яму не вораг, што вы ставіцеся да яго з такой жа павагай (і ўвагай), які да ўсіх астатніх у класе. І ўсё гэта — спакойным добразычлівым тонам... Гэтым вы як бы перахопліваеце ініцыятыву ў парушальніка дысцыпліны: ён жа падсвядома чакае вашых агрэсіўных дзеянняў у адкас, а іх няма! Значыць, уся яго бравада не да сягнула мэты...

ОАО «Брестский радиотехнический завод»
 Наблюдательный совет ОАО «БРТЗ» сообщает:
21 марта 2014 года в помещении заводоуправления по адресу: г. Брест, ул. Московская, 248 СОСТОИТСЯ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Отчет директора об итогах финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2013 год. Утверждение показателей социально-экономического развития Общества на 2014 год.
2. Отчет наблюдательного совета о проделанной работе в 2013 году.
3. О результатах аудита и проверки ревизионной комиссией финансовой и хозяйственной деятельности Общества, распределение прибыли и убытков Общества за 2013 год.
4. Утверждение годового отчета, бухгалтерского баланса, отчета о прибылях и убытках Общества за 2013 год.
5. Об утверждении распределения и использования прибыли и убытков, выплата дивидендов за 2013 год.
6. Утверждение направлений распределения прибыли на 2014 год.
7. Об избрании членов наблюдательного совета, его составе и ревизионной комиссии Общества.
8. Утверждение размера вознаграждения членам наблюдательного совета и ревизионной комиссии.

Начало собрания в 14.00. Акционеры могут участвовать в собрании лично или через своих представителей, имеющих нотариально оформленные доверенности. При себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность.

Справки по тел. (8-0162) 42-14-05, факс 42-51-59.

УНН 200273907 *Наблюдательный совет.*

ОТЧЕТ
Местного благотворительного Фонда «Сила добра» об использовании своего имущества за 2013 год

Местный благотворительный Фонд «Сила добра» информирует о продолжении своей деятельности согласно Уставу по адресу: г. Могилев, Загородное шоссе, 43-5, а также сообщает о том, что по состоянию на 1 января 2014 года баланс фонда составил 3 500 000 рублей.

В том числе: стоимость имущества Фонда составляет — 3 500 000 рублей, сформировано за счет взносов учредителей Фонда при его учреждении.

В 2013 году деятельность фонда, направленная на достижение уставных целей, велась на добровольных началах. Проводилась подготовительная работа для вовлечения широкого круга физических и юридических лиц в благотворительную деятельность, велся поиск спонсоров для оказания помощи онкологическим больным, а также велась разъяснительная работа среди населения для организации сбора пожертвований.

Фонд не является учредителем унитарных предприятий, участником в иных хозяйственных обществах, юридических лицах, созданных для осуществления предпринимательской деятельности.

УНН 194900098

ОТЧЕТ
местного фонда «Правопорядок Заводского района г. Минска» об использовании своего имущества за 2013 г.

Учредителем Фонда является администрация Заводского района г. Минска. Ступенчатая отчетность в соответствии с уставом фонда мероприятий (безвозмездная (спонсорская) помощь, целевые поступления от организаций и предприятий района) составили 142675488 белорусских рублей.

Сумма расходов, понесенных фондом на осуществление деятельности, направленной на содействие по обеспечению правопорядка, безопасности дорожного движения и другим общественно полезным целям, указанных в Уставе Фонда, составила 146301845 белорусских рублей.

Фонд не является учредителем унитарных предприятий, участником в иных хозяйственных обществах, юридических лицах и коммерческих организациях.

Справку, выданную ООО «Белграндлайт» Глинскому Руслану Петровичу, 1973 г.р., проживающему по адресу: г. Минск, ул. Колесникова, 18, кв. 28, заверенную печатью организации и подписью директора, считать **недействительной.**

УНН 196172800

ОТЧЕТ
местного фонда «Правопорядок Заводского района г. Минска» об использовании своего имущества за 2013 г.

Учредителем Фонда является администрация Заводского района г. Минска. Ступенчатая отчетность в соответствии с уставом фонда мероприятий (безвозмездная (спонсорская) помощь, целевые поступления от организаций и предприятий района) составили 142675488 белорусских рублей.

Сумма расходов, понесенных фондом на осуществление деятельности, направленной на содействие по обеспечению правопорядка, безопасности дорожного движения и другим общественно полезным целям, указанных в Уставе Фонда, составила 146301845 белорусских рублей.

Фонд не является учредителем унитарных предприятий, участником в иных хозяйственных обществах, юридических лицах и коммерческих организациях.

Справку, выданную ООО «Белграндлайт» Глинскому Руслану Петровичу, 1973 г.р., проживающему по адресу: г. Минск, ул. Колесникова, 18, кв. 28, заверенную печатью организации и подписью директора, считать **недействительной.**

УНН 196172800

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Лот № 1. Полуприцеп самосальный тракторный ПСТ-9, гос. № ВВ-2 1050, первоначальная стоимость 25 942 000 белорусских рублей.

Лот № 2. Трактор Беларусь 952, 2008 г.в., гос. № ВВ-2 1047, первоначальная стоимость 40 180 000 белорусских рублей.

Лот № 3. Трактор Беларусь 952, 2008 г.в., гос. № ВВ-2 1046, первоначальная стоимость 40 180 000 белорусских рублей.

Лот № 4. Коровы (22 головы), первоначальная стоимость 146 791 540 белорусских рублей.

Лот № 5. Коровы (8 голов), первоначальная стоимость 57 015 576 белорусских рублей.

Лот № 6. Коровы (36 голов), первоначальная стоимость 267 693 984 белорусских рублей.

Собственник (владелец) имущества КФХ «Дубрава»

Местонахождение (адрес) имущества Витебский район, д. Присушино, ферма КФХ «Красника»

Информация об обременениях Арест хозяйственным судом Витебской области (залог ОАО «Белгазпромбанк») —

Место (адрес), дата и время проведения торгов г. Витебск, ул. Правды, д. 32, каб. 323 6 марта 2014 года в 10.00

Справочная информация Управление принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского облисполкома, г. Витебск, ул. Правды, д. 34
 Заместитель начальника отдела Коржов Алексей Игоревич, тел./факс (80212) 60 09 09.
 Начальник отдела Буряков Игорь Вячеславович, тел. (80212) 60 09 75.

Условия и порядок проведения торгов

1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством.
2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (по каждому лоту) не позднее 05.03.2014 на депозитный счет управления принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского облисполкома № 3642903001037 в 200 филиале ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Витебск, МФО 635, УНН 300002905. Минимальная величина первого шага — 5% стоимости каждого лота. В соответствии с пунктом 1 Указа Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 № 232 «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги.

Уважаемые акционеры
ОАО «Слуцкий сахарорафинадный комбинат»!
 Во Дворце культуры Слуцкого сахарорафинадного комбината по адресу: г. Слуцк, ул. Головащенко, 6,
25 марта 2014 года в 15.00
СОСТОИТСЯ ОБЩЕЕ ГОДОВОЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ
открытого акционерного общества
«Слуцкий сахарорафинадный комбинат».

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Отчет о результатах деятельности Общества за 2013 год и направления развития на 2014 год;
2. Отчет Дирекции об итогах финансово-хозяйственной деятельности Общества в 2013 году и основных направлениях деятельности Общества на 2014 год;
3. Отчет Наблюдательного Совета ОАО о проделанной работе в 2013 году;
4. Отчет Ревизионной комиссии о результатах проведенной ревизии в 2013 году и заключение по бухгалтерскому балансу, отчету прибылей и убытков, годовому отчету Общества;
5. Утверждение годового отчета, бухгалтерского баланса, отчета о прибылях и убытках за 2013 год с учетом аудиторского заключения;
6. Утверждение распределения чистой прибыли, остающейся в распоряжении Общества за 2013 г.
7. Утверждение направлений использования чистой прибыли Общества на 2014 год.
8. Утверждение размера, порядка и сроков выплаты дивидендов за 2013 год, порядка и сроков выплаты дивидендов по 2014 году.
9. Утверждение размера, условий вознаграждения и компенсации расходов за исполнение своих обязанностей членам Наблюдательного Совета и Ревизионной комиссии.
10. Избрание членов Наблюдательного Совета и Ревизионной комиссии Общества.

Список акционеров, имеющих право на участие в собрании, составляется на 01.03.2014 года.

Регистрация акционеров и их представителей будет осуществляться в день проведения собрания с 13.00 до 14.00 по месту его проведения.

Представителям акционеров при регистрации иметь паспорт, доверенность, оформленную в установленном порядке, акционерам — паспорт.

Информацию (материалы) по вопросам повестки дня можно получить:

- в рабочие дни — с 8.00 до 17.00 по месту нахождения Общества, начиная с 17 до 24 марта 2014 года (тел. 4-53-28);
- в день проведения собрания — по месту его проведения.

Дирекция, Наблюдательный Совет
ОАО «Слуцкий сахарорафинадный комбинат».

УНН 600075003

ОАО «НАФТАН» реализует на конкурсной основе (с повышением начальной цены) бывшее в употреблении неиспользуемое имущество:

Наименование конкурса (пометка на конверте)	Наименование	Инд. №	Год выпуска	Начальная цена с НДС, руб./РБ	Конечный срок предоставления предложений
1. Реализация неликвидов. Полуприцепы	Полуприцеп МАЗ 9758-012	13150621	2002	32 400 000	20.03.2014
	Полуприцеп МАЗ 975800	13151036	2004	60 000 000	
2. Реализация неликвидов. Мазы	Автомобиль МАЗ 54323-032	13151032	2004	42 600 000	
	Автомобиль МАЗ 6303	13151245	1995	54 000 000	
3. Реализация неликвидов. Спецтехника	Экскаватор-планировщик на шасси МАЗ 631705	04150930	2006	552 000 000	
	Автокран КС-3579 (МАЗ 5337)	06280636	1996	192 000 000	
4. Реализация неликвидов. Культиватор	Культиватор к мини-трактору КТ-00200	15208972	2002	780 000	
5. Реализация неликвидов. Кран-балка	Электрическая кран-балка подвесная (таль) г/л 5 тн	06152817	1995	5 040 000	

Состояние удовлетворительное. Предложения принимаются по адресу: 211440, г. Новополоцк-1, ОАО «Нафтан», заводоуправление, каб. 101, до 9.30 по местному времени конечного срока предоставления предложений с пометками на конверте, указанными в таблице.

Извещения на проведение конкурса размещены на сайте www.naftan.by.

Контактные телефоны: 8(0214) 59-87-83, 8(0214) 59-89-26, 8(0214) 59-88-42, (033) 398 08 48, (033) 398 07 67.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ 25 марта 2014 года АУКЦИОНА по продаже в частную собственность земельного участка для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома в д. Тюхичичи Мотыкальского сельского Совета Брестского района

№ лота	Местоположение земельного участка и его кадастровый номер	Площадь, га	Начальная (стартовая) стоимость земельного участка, руб.	Сумма задатка, руб.	Расходы по формированию и регистрации земельного участка и проведению аукциона, руб.	Целевое назначение земельного участка
1.	д. Тюхичичи, ул. Лесная, 5 «Б», кадастровый номер 121283008061000472	0,1499	31271988	3127200	5066985 рублей + расходы, связанные с проведением аукциона в СМИ согласно акту выполненных работ	Строительство и обслуживание одноквартирного жилого дома

Аукцион будет проводиться **25.03.2014 в 10.00** по адресу: Брестский район, аг. Больше Мотыкалы, ул. Центральная, 6 (здание сельисполкома). Для участия в аукционе необходимо подать заявление об участии в аукционе, копию платежного поручения, удостоверяющего внесение на расчетный счет Мотыкальского сельисполкома № 3600213060056 в филиале 100 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 246 г. Брест, УНН 200676206, назначение платежа 4901, залог в размере 10% от начальной цены земельного участка; документ (паспорт), удостоверяющий личность покупателя.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: аг. Больше Мотыкалы, ул. Центральная, 6 (здание сельисполкома) с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по рабочим дням. Последний срок подачи заявления **17.03.2014 до 17.00**. Контактные телефоны: 94 91 35, 94 95 41.

24 марта 2014 г. в 14.30 СОСТОИТСЯ ОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ ОАО «Стройтрест № 1» по адресу: г. Минск, ул. Платонова, 15.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Об итогах финансово-хозяйственной деятельности Общества в 2013 году и основных направлениях деятельности Общества на 2014 год.
2. Отчет о работе наблюдательного совета в 2013 году. Оценка деятельности генерального директора Общества наблюдательным советом. Отзыв наблюдательного совета о годовом балансе Общества.
3. О результатах аудиторской проверки и проверки ревизионной комиссией финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2013 год.
4. Утверждение годового отчета и баланса Общества.
5. Утверждение порядка распределения прибыли, остающейся в распоряжении Общества, за 2013 год. О выплате дивидендов за 2013 год.
6. Утверждение плана распределения прибыли, остающейся в распоряжении Общества, на 2014 год и в первый квартал 2015 года. Периодичность выплаты дивидендов в 2014 году.
7. Избрание членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
8. О вознаграждении членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
9. Об утверждении новой редакции Устава Общества.

Дата составления списка лиц, имеющих право на участие в очередном общем собрании акционеров, — 17 марта 2014 года.

С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться в рабочие дни с 13 по 21 марта 2014 г. с 9.00 до 18.00 по перерывом с 13.00 до 14.00 по месту нахождения Общества: г. Минск, ул. Платонова, 15; в день проведения собрания — по месту его проведения с 9.00 до 13.00.

Регистрация участников собрания с 13.30 до 14.00. Для регистрации при себе иметь: акционеру Общества — паспорт; представителю акционера — паспорт и доверенность.

Начало работы собрания в 14.30. УНН 100289860

Экономическим судом Гомельской области 07.02.2014 года открыто конкурсное производство в отношении ЧТУП «Мириада звезд» УНН 490421325 (г. Речица). Управляющим назначен Журов Вячеслав Алексеевич, требования кредиторов и заинтересованных лиц принимаются управляющим в течение двух месяцев со дня опубликования данного объявления по адресу: Гомельская область, 247491, г. Речица, ул. Набережная, 110-12. Первое общее собрание кредиторов состоится 18.04.2014 г. в 10.40 в помещении экономического суда Гомельской области: 246050, г. Гомель, ул. Ирвинская, 20.

Утерянный страховой полис по договору страхования, заключаемому физическим лицом (Форма ЗРН), юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем (Форма ЗРП) по страхованию иному, чем страхование жизни формы ЗРН2ПГ серии БК № 0158530 СООО «Белкоопстрах» считать **недействительным.**

УНН 100726519

ИНФОРМАЦИЯ для физических и юридических лиц, желающих приобрести жилищные облигации первого выпуска открытого акционерного общества «МАПИД»

Цена реализации одной жилищной облигации при строительстве квартир в жилом доме № 1 по генплану со встроенными помещениями в границах улиц Шаранговича, Горьцкого в г. Минске составляет **12 900 000 рублей.**

УНН 100008115.

ДЕПАРТАМЕНТ ПА КАШГОУНЫХ НАПЕРАХ
Міністэрства фінансаў
Рэспублікі Беларусь
ЗАБЕРАНА
 16 лютага 2014 г.
 Трэхзначны код банкі: 300000000
 Код банкі: 300000000

1. Полное и сокращенное наименование эмитента

Полное наименование:
 • на русском языке – Открытое акционерное общество «МАПИД»;
 • на белорусском языке – Адкрытае акцыянернае таварыства «МАПІД».

Сокращенное наименование:
 • на русском языке – ОАО «МАПИД»;
 • на белорусском языке – АТ «МАПІД».

2. Открытое акционерное общество «МАПИД» (далее – Эмитент) зарегистрировано решением Минского городского исполнительного комитета № 197 от 26 февраля 2001 г. в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 100008115.

3. Юридический и почтовый адрес Общества: Республика Беларусь, 220036, г. Минск, ул. Розы Люксембург, дом 205, электронный адрес (e-mail): mail@mapid.by.

4. Основные виды деятельности эмитента:

Код	Наименование вида деятельности
45211	Общее строительство зданий

5. Номер расчетного счета Эмитента, на который будут зачисляться средства, поступающие при проведении открытой продажи жилищных облигаций, наименование обслуживающего банка:

Уполномочитель: ОАО «МАПИД»
 УНН получателя: 100008115
 Расчетный счет: 3012740093011
 ЦБУ: № 539
 ОАО «Белинвестбанк»
 Код банка: 739

Адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11
 Назначение платежа: за жилищные облигации ОАО «МАПИД» первого выпуска

6. Бухгалтерская отчетность Эмитента в составе, определенном законодательством, будет публиковаться в газете «ЗВЯЗДА» в течение трех месяцев по истечении отчетного года.

Срок публикации информации об изменениях, внесенных в Проспект эмиссии: не позднее семи календарных дней после регистрации изменений в регистрирующем органе.

Срок публикации информации о принятом решении о реорганизации Эмитента: не позднее двух месяцев после принятия соответствующего решения.

Срок публикации информации о возбудении в отношении Эмитента производства по делу об экономической несостоятельности (банкротстве): в течение пяти дней с момента получения соответствующего судебного постановления.

Информация о принятом решении о ликвидации (прекращении деятельности) Эмитента публикуется в приложении к журналу «Юстиция Беларусь» в срок не позднее пяти рабочих дней после принятия соответствующего решения.

7. Депозитарное обслуживание Эмитента осуществляет профессиональный участник рынка ценных бумаг ООО «Лидеринвест», юридический адрес: 220015, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Пономаренко, 35а, ком. 241; тел.: (017) 213-0-213; зарегистрирован решением Минского городского исполнительного комитета № 1682 от 04 декабря 2001 г., регистрационный номер 190304686; лицензия Министерства финансов Республики Беларусь № 02200/0385597 на осуществление брокерской, дилерской и депозитарной деятельности по ценным бумагам, срок действия до 26.12.2014 г.

8. Уставный фонд Эмитента составляет 679 591 126 928 (Шестьсот семьдесят девять миллиардов пятьсот девяносто один миллион сто двадцать шесть тысяч девятьсот двадцать восемь) белорусских рублей.

Уставный фонд разделен на 11 042 362 (Одиннадцать миллионов сорок две тысячи триста шестьдесят две) акции номинальной стоимостью 61 544 (Шестьдесят одна тысяча пятьсот сорок четыре) белорусских рубля каждая. Уставный фонд сформирован полностью. На дату принятия решения о выпуске облигаций акции Эмитента полностью оплачены его акционерами.

9. Целью выпуска жилищных облигаций (далее по тексту совокупно именуемые «Облигации», и по отдельности – «Облигация») является финансирование строительства объекта «Жилая многоквартирная застройка со спортивным комплексом (спортивный зал, административно-бытовые помещения) и многостаночный гаражом-стоянкой в границах улиц Шаранговича, Горьцкого в г. Минске. 3-я очередь строительства. Жилой дом № 1 по генплану со встроенными помещениями», а также для обеспечения хозяйственной деятельности Эмитента, связанной с выполнением функций заказчика. Привлеченные путем выпуска облигаций денежные средства будут использованы в соответствии с целями их выпуска.

10. Форма выпуска Облигаций – жилищные, именные, бездокументарные (в виде записей на счетах), бездоходные, конвертируемые.

Объем эмиссии – 28 456 500 000 (Двадцать восемь миллиардов четыреста пятьдесят шесть миллионов пятьсот тысяч) белорусских рублей.

Открытое акционерное общество «Строительный трест № 4» сообщает, что 25 марта 2014 года в 15.00 состоится очередное годовое общее собрание акционеров в актовом зале по адресу: г. Минск, ул. Коммунистическая, 17.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Об итогах финансово-хозяйственной деятельности Общества в 2013 году и основных направлениях деятельности Общества на 2014 год.
2. О работе наблюдательного совета в 2013 году. Оценка деятельности управляющего Общества наблюдательным советом. Отзыв наблюдательного совета о годовом балансе Общества.
3. О результатах аудиторской проверки и проверки ревизионной комиссией финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2013 год.
4. Утверждение годового отчета и баланса Общества.
5. Утверждение порядка распределения прибыли, остающейся в распоряжении Общества (покрытия убытков) за 2013 год. О выплате дивидендов за 2013 год.
6. Утверждение плана распределения прибыли, остающейся в распоряжении Общества на 2014 год и первый квартал 2015 года. Периодичность выплаты дивидендов за 2014 год.
7. Избрание членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
8. О вознаграждении членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии.

Время регистрации участников собрания: в день проведения собрания с **14.00 до 14.45**, для акционера Общества по предъявлении паспорта, для представителя акционера по предъявлении паспорта и доверенности.

Дата составления реестра акционеров и вложных листов участников собрания: **24 февраля 2014 года.**

Место и время ознакомления акционеров с материалами по вопросам повестки дня собрания: г. Минск, ул. Коммунистическая, 17, с **понедельника по пятницу, начиная с 18 марта 2014 года по адресу: г. Минск, ул. Коммунистическая, 17, каб. 302. Справки по тел. в г. Минске: 334-10-03.**

Наблюдательный совет

УНН 10055368

К сведению акционеров
ОАО «Современные розничные технологии»
3 марта 2014 года в 9 часов 30 минут по адресу: Минская область, Минский район, Хатежинский с/с, 1, административно-бытовой корпус, каб.106 СОСТОИТСЯ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ ОАО «Современные розничные технологии»

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. О внесении изменений в Устав.

Регистрация лиц, имеющих право на участие в общем собрании акционеров, будет проводиться по месту проведения собрания с 08 часов 30 минут до 09 часов 15 минут.

Акционер Общества принимает участие в работе собрания лично или через своего представителя, действующего на основании доверенности. Для регистрации на собрании необходимо при себе иметь паспорт и доверенность.

Дата формирования реестра владельцев ценных бумаг, на основании которого составляется список лиц, имеющих право на участие в общем собрании акционеров Общества – 24 февраля 2014 года.

С материалами, подготовленными к собранию, акционеры могут ознакомиться в рабочие дни с 24 февраля 2014 года по 02 марта 2014 года с 8 часов 30 минут до 17 часов 15 минут по адресу: Минская область, Минский район, Хатежинский с/с, 1, административно-бытовой корпус, каб.106, в день проведения собрания – по месту его проведения.

Орган, созывающий общее собрание акционеров ОАО «Современные розничные технологии» – наблюдательный совет.

Наблюдательный совет, тел. +375 (17) 500-26-04. УНН 690019195

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ
ОБ ОТКРЫТОЙ ПРОДАЖЕ ЖИЛИЩНЫХ ОБЛИГАЦИЙ ПЕРВОГО ВЫПУСКА ОТКРЫТОГО АКЦИОНЕРНОГО ОБЩЕСТВА «МАПИД»

Количество – 4 665 (Четыре тысячи шестьсот шестьдесят пять) штук.

Номинальная стоимость – 6 100 000 (Шесть миллионов сто тысяч) белорусских рублей и имеет эквивалент, равный одному квадратному метру общей площади жилого помещения в строящемся объекте «Жилая многоквартирная застройка со спортивным комплексом (спортивный зал, административно-бытовые помещения) и многостаночным гаражом-стоянкой в границах улиц Шаранговича, Горьцкого в г. Минске. 3-я очередь строительства. Жилой дом № 1 по генплану со встроенными помещениями».

Доход по Облигациям не начисляется и не выплачивается.

Серия жилищных облигаций – ОЖМ-1.

Номера жилищных облигаций – с 0001 по 4665.

11. Исполнение обязательств по облигациям обеспечивается залогом недвижимого имущества, принадлежащего Эмитенту на праве собственности на общую сумму 39 521 166 115 (Тридцать девять миллиардов пятьсот двадцать один миллион сто шестьдесят шесть тысяч сто пятьдесят пять) белорусских рублей.

12. Открытая продажа (размещение) Облигаций проводится с **10 февраля 2014 года по 30 июня 2014 года включительно**. Эмитент проводит открытую продажу Облигаций ежедневно (кроме выходных и праздничных дней) с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: город Минск, улица Розы Люксембург, дом 205 а, кабинет № 1.

13. Срок обращения Облигаций составляет 263 календарных дня, с **10 февраля 2014 года по 31 октября 2014 года.**

14. Датой начала погашения является **31 октября 2014 года.**

15. С более подробной информацией и проспектом эмиссии Облигаций можно ознакомиться лично с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 ежедневно (кроме выходных и праздничных дней) по адресу: город Минск, улица Розы Люксембург, дом 205 а, кабинет № 1, либо в указанное время по телефону 207-19-15.

Генеральный директор ОАО «МАПИД» Янчарский И.Б.

Главный бухгалтер ОАО «МАПИД» Цыбульская Е.В.

Открытое акционерное общество «Минсктелекомстрой» ИЗВЕЩАЕТ СВОИХ АКЦИОНЕРОВ О ПРОВЕДЕНИИ ОЧЕРЕДНОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ 21 марта 2014 года.

Место проведения собрания:
Минский район, р. Патомка, ул. Заславская, 8а, актовй зал.
 Начало работы собрания: **11.00.**
 Регистрация участников собрания: с **10.00 до 10.50.**
Собрание проводится в очной форме.

ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ:

1. Об итогах финансово-хозяйственной деятельности ОАО «Минсктелекомстрой» за 2013 год и основных направлениях деятельности Общества на 2014 год.
2. О работе наблюдательного совета в 2013 году.
3. О результатах аудиторской проверки и проверки ревизионной комиссией финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2013 год.
4. Утверждение годового отчета финансово-хозяйственной деятельности и баланса Общества.
5. Утверждение распределения чистой прибыли за 2013 год и направлений использования чистой прибыли на 2014 год. О выплате дивидендов в 2014 году.
6. О внесении изменений в Устав ОАО «Минсктелекомстрой».
7. Избрание членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии Общества. О вознаграждении членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
8. О предоставлении безвозмездной (спонсорской) помощи в 2014 году.

С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться в рабочие дни (понедельник-пятница) с **14 по 20 марта 2014 г. по месту нахождения Общества: г. Минск, ул. Айнаева, 49, п.1 (кабинет главного бухгалтера)** с 13 до 16 часов **любо в день проведения собрания 21 марта 2014 г. – по месту его проведения.**

Дата составления списка лиц, имеющих право на участие в общем собрании акционеров, – **3 марта 2014 года.**

Для регистрации при себе иметь следующие документы: акционеру Общества – паспорт, представителю акционера – паспорт и доверенность, оформленную в установленном порядке.

УНН 10068131

ИЗВЕЩЕНИЕ
Государственное производственное объединение «Минскстрой»
ДОВОДИТ ДО СВЕДЕНИЯ ДОЛЖИКОВ И ЗАИНТЕРЕСОВАННЫХ ЛИЦ О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ В ПРОЕКТНУЮ ДЕКЛАРАЦИЮ
 о строительстве нежилых помещений объекта «Жилой район Масюковщина. Микрорайон Масюковщина-Б. Жилой дом № 17 по генплану» в г. Минске, опубликованную в газете «Звезда» 7 декабря 2012 года:
Ожидаемый ввод нежилых помещений в эксплуатацию – 30 марта 2014 года.

Дополнительные соглашения об изменении срока ввода будут заключаться в кабинете 105 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 13А.
 И.о. генерального директора Л.П.Стухальский

УНН 100013265

ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «БЕЛОРУССКИЙ БАНК РАЗВИТИЯ И РЕКОНСТРУКЦИИ «БЕЛИНВЕСТБАНК»
 Республика Беларусь, 220002, г. Минск, пр-т Машерова, 29

ИЗВЕЩЕНИЕ
о проведении внеочередного общего Собрания акционеров ОАО «Белинвестбанк» в заочной форме

Внеочередное общее Собрание акционеров ОАО «Белинвестбанк» (далее – Собрание) проводится по инициативе Наблюдательного совета банка в 11.00 24 февраля 2014 года в помещении ОАО «Белинвестбанк» по адресу: г. Минск, пр-т Машерова, 29.

Повестка дня Собрания:

1. О внесении дополнений и изменения в Устав открытого акционерного общества «Белорусский банк развития и реконструкции «Белинвестбанк».
2. О внесении изменения в Положение о Наблюдательном совете открытого акционерного общества «Белорусский банк развития и реконструкции «Белинвестбанк».
3. О внесении дополнения и изменений в Положение о дивидендах по акциям ОАО «Белинвестбанк».
4. О размере вознаграждения членам Наблюдательного совета ОАО «Белинвестбанк» за исполнение ими своих обязанностей.

Дата формирования реестра владельцев ценных бумаг для составления списка лиц, имеющих право на участие в Собрании, – 17 февраля 2014 года.

Лицо, имеющее право на участие в Собрании, может ознакомиться с формой и текстом бюллетеня для заочного голосования, проектами решений по вопросам повестки дня и получить бюллетень для заочного голосования под роспись с представлением документа, удостоверяющего личность (представитель акционера – также документа, подтверждающего полномочия на участие в Собрании) при личном посещении Центрального аппарата (г. Минск, пр-т Машерова, 29, комн. 705), дирекции ОАО «Белинвестбанк» по месту учета акций с 10 извещения о проведении Собрания в рабочие дни с 9.00 до 12.00 и с 14.00 до 16.00.

Заполненные бюллетени для заочного голосования должны быть представлены лицами, имеющими право на участие в Собрании, в адрес ОАО «Белинвестбанк»: 220002, г. Минск, пр-т Машерова, 29, по почте или курьером по 21 февраля 2014 года включительно.

Принявшим участие в Собрании считается лицо, заполненный бюллетень для заочного голосования которого представлен в ОАО «Белинвестбанк» в указанном порядке.

Дополнительная информация по телефону:
(8-017) 239-02-88, 239-01-42.

www.belinvestbank.by

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 3 выдана Национальным банком Республики Беларусь 3 июня 2013 г. УНН 807000028

ИЗВЕЩЕНИЕ О СНЯТИИ ОБЪЕКТА С ТОРГОВ
 Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации»

ГАРАЧЫЯ. ЗІМОВЫЯ... НАШЫ!

ФОТА БЕЛТА

SOCHI 2014 (Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.) Дар'я паўтара дасягненне легендарнай нямецкай біятлісткі Каці Вільхельм, якая таксама — трохразовая алімпійская чэмпіёнка. Але яна заваёвала свае ўзнагароды на дзвюх алімпіадах — дзве ў Солт-Лэйк-Сіці і яшчэ адну — у Турynie (да таго ж апошні медаль дастаўся ёй у эстафете). Домрачавая ж стала першай біятлісткай у свеце, якая выйграла тры залатыя медалі на адной Алімпіядзе, і толькі ў індывідуальных гонках. Сёння ўжо без перабольшвання можна казаць: Дар'я — наймацнейшая ў свеце!

— Я зробіла гэта для вас, для ўсёй Беларусі, — першыя словы трыумфатаркі пасля фінішу. — Дзякуй вам за неверагодную падтрымку, за веру ў мяне! Я вельмі стамілася. І рада, што ўсе гэтыя доўгія гонкі закончыліся.

— А якія пачуцці перажывае цяпер спартсменка, якая — тройчы — мацнейшая за ўсіх?

— Упэўненасць. Цяпер я ведаю, што магу выконваць сваю работу сапраўды на самым высокім узроўні. Адчуваю цяпер, што стала прафесіяналам сваёй справы. Гэта — галоўнае.

— Якая з трох «залатых» гонак была самай складанай — па цяжкасці трасы, па бегу, па якасці стральбы, па псіхалагічным напружанні, нарэшце?

— Цяжка... Апошняя, думаю. Бо з кожнай новай гонкай назалашаваецца стомленасць, перапынкі ў некалькі дзён не даюць магчымасці аднавіцца цалкам. Гэта было бачыць і сёння на трасе. І гэта не толькі ў мяне так. Вы паглядзіце, колькі біятлістак сёння ўпалі на дыстанцыі — тая ж Тора Бергер... Што казаць пра іншых. Але цяпер у нас усё ёсць нагода радавацца. Сёння магу сказаць, як і на папярэдніх гонках, вельмі добра працавалі лыжы. Калі казаць пра стомленасць — усё стамілася. І я таксама. Але усё-такі разумела, што знаходжуся ў дастаткова добрай форме і магу змагацца да канца. На дыстанцыі ўвесь час адчувала, што раблю тую справу, якую сапраўды люблю, — і гэтае пачуццё таксама вельмі дапамагае.

— Як паўплывала на пачуццё да старту надвор'е, якое вырашыла крыху пакальзіцца?

— Я да такіх стаўлюся па-філасофску: у мяне ўжо назалаша-

ны сур'ёзны вопыт у біятлоне, і ніякія каляспартыўныя моманты (да іх можна аднесці і надвор'е, якім бы яно ні было) не выбіваюць мяне з каліны. Будзе гонка — дык будзе, не будзе — пачакаем.

— Такое пытанне: ці не перашкаджае вам шуміха, якая разгарнулася і тут, у асяроддзі бальшчыкаў, і на радзіме вакол гучных перамог беларусаў?

— Самае галоўнае — гэта нават не само званне чэмпіёна. Самае галоўнае для спартсмена, я лічу, — гэта незалежныя эмоцыі, якія ён атрымлівае падчас барацьбы, аддаючы ўсе свае сілы дзеля дасягнення поспеху. Гэта пераадоленне самога сябе. Прыемна адчуваць, што ты — мацнейшы за саперніка. Вось гэтыя эмоцыі і ёсць самае лепшае, што мы можам атрымліваць ад жыцця, а не проста медалі і тытулы.

— Толькі што стала вядома, што Аляксандр Лукашэнка прысвоіў табе званне Героя Беларусі.

— Я вельмі ганаруся гэтым. Гучыць проста неверагодна. Цяжка паверыць, што я стала трохразовай алімпійскай чэмпіёнкай і атрымала званне Героя Беларусі. Складана выразіць словамі мае пачуцці. Пакуль не ўсваядоміла. Усё гэта прыйдзе крыху пазней...

— А ўжо літаральна праз гадзіну пасля гэтых слоў вы зноў ўскочылі на трыбуну: наш фрыстайліст Антон Кушнір стаў алімпійскім чэмпіёнам.

— Фінальным раўндзе спабортніцтва ў экстрым-парку «Ружа Хутар» 29-гадовае мінчанін выканаў неверагодны скачок з найвышэйшым каэфіцыентам складанасці і атрымаў найвышэйшую адзнаку сярод усіх кан-

курэнтаў — 134,50 бала. Сярэбраны прызёр аўстраліец Дэвід Морыс адстаў вельмі далёка — у яго 110,41 бала, а ўладальнікам «бронзы» стаў кітайскі спартсмен Цзя Цюньян — 95,06 бала.

Чатыры гады таму Антон стаў уладальнікам вялікага Хрустальнага галоўса за перамогу ў агульным заліку Кубка свету і лічыўся адным з галоўных фаварытаў Алімпіяды ў Ванкуверы. Аднак тады ён няўдала выканаў другі скачок і не змог удзельнічаць у размеркаванні ўзнагарод.

Цяпер складала ўсё: і надвор'е, і здароўе, і судзі, якія ў гэтым выключна суб'ектыўным відзе спорту правільні рэдка аднадушчаць пры выстаўленні ацэнак. А вось меркаванне самога чэмпіёна:

— Знаходжуся ў сапраўдным шоку! — кажа Антон. — Адчушаваю вялікую стомленасць і вель-

мі вялікую радасць з-за таго, што сённяшні дзень для мяне склаўся ўдала. Я веру ў перамогу на Алімпіядзе і вельмі яе жадаю. Я зрабіў усё, што мог! Выступаючы, не думаю пра балы. Пры тым судзействе, якое было што ў жаночай, што ў мужчынскай праграме, атрыманай ацэнкі я нават трохі здзіўлены. Яна сапраўды вельмі высокая.

— А як вам новы фармат правядзення спабортніцтваў? Раней для перамогі дастаткова было выканаць два скачкі. Цяпер жа да залатога медалі чатыры-пяць разоў трэба выходзіць на трамплін.

— Я не звяртаю на гэта ўвагі! — скажаў, калі трэба было. Хоць сапраўды: спабортнікі дзень стаў прыкметна больш цяжкім і працяглым. Трэба затраціць значна больш і фізічных, і псіхалагічных сіл. Але я не магу скарыцца: правільны для ўсіх аднолькавыя і з імі трэба пагадзіцца.

— Антон, што вы самі можаце сказаць пра гэты неверагодны скачок?

— Шмат разоў, на розных спабортніцтвах, яго рабіць не трэба. Калі выходзіш на пік формы, толькі тады яго варта практыкаваць. Ён патрабуе высокай канцэнтрацыі, а выконваць яго трэба ў выключных выпадках на спабортніцтвах. Я вельмі рады, што ўсё склалася ўдала да фіналу і ў апошняй спробе. Мая першая думка была: ну вось, я на нагах, усё атрымалася. Далей ніякі старэйшыя канкурэнты. А яны... відаць, занерваваліся, псіхалагічна зламаліся. Усё-такі скачаць у

ліку першых — вялікая перамога (у Алы Цупер была аналагічная сітуацыя).

— Ці ўспаміналі вы напярэдні мінуты, няўдалую для сябе Алімпіяду ў Ванкуверы, дзе перажылі сапраўднае расчараванне?

— У камандзе мы прааналізавалі той старт і зробленыя там памылкі. На гэты раз я настройваўся такім чынам, што паспех проста павінен быў абавязкова павернуцца да мяне тварам. Рад, што змог перамагчы сябе і прадаманстваць свой сапраўдны ўзровень.

— Каму прысвячаеце гэтую перамогу?

— Галоўнаму трэнеру нацыянальнай зборнай па фрыстайле Мікалаю Іванавічу Казеку, свайму першаму трэнеру Галіне Досавай, а таксама — родным, бліzkім, балельшчыкам і ўсім тым людзям, без якіх гэтая перамога была б немагчымай. Сёння мяне падтрымвала жонка Наташа з сынам. У нашай сям'і чакаеца папаўненне, але, нягледзячы на гэта, Наталя засталася на трыбунах да заканчэння спабортніцтваў. Прыехалі падтрымаць таксама родная сястра з мужам. Прысутнасць гэтых людзей надала сілу і упэўненасці падчас спабортніцтваў.

А што думае пра трыумф сваіх падпечных Мікалай Казека, галоўны трэнер нацыянальнай зборнай па фрыстайле, спецыяліст, які на дзвюх апошніх Алімпіадах выхаваў траіх чэмпіёнаў?

— Граматная тактыка выступленню і надзвычайны настрой

на перамогу сталі галоўнымі складнікамі «залатога» трыумфу Антона Кушніра, — каментуе Мікалай Іванавіч адразу пасля заканчэння спабортніцтваў. — Ча- му ў Антона атрымаўся скачок, які змяшчае трайнае салта з п'яццю вінтамі? Ён выступаў з ім на чэмпіянаце свету, выйграўшы этап Кубка свету. У барацьбе на Алімпіядзе адна справа асмеліцца яго выконваць, а другая — вытрымаць псіхалагічна. Настрой у яго быў надзвычайны, таму ўсё атрымалася, і ў тактыцы мы не памыліліся. У Дзімы Дашчынскага таксама настрой быў выдатны, але нешта не склалася ў сярэдзіне спабортніцтваў. Не зусім магу зразумець, чаму, выконваючы першы скачок, ён не мог развясціцца.

Сёння, дарэчы, некаторыя могуць гаварыць пра планы аб завяршэнні спартыўнай кар'еры Аляксеем Грышыным і Дзімітрыем Дашчынскім пасля безме-дальнага выступлення ў Сочы. Аднак я прапаноўваю не спяшацца выкрэсліваць іх са спіса дзюэчных атлетаў. Наколькі мне вядома, яны збіраліся развітацца з вялікім спортам на чэмпіянаце свету наступнага года. Але, як складзеца, загадваць не бярэся.

Хачу прызнацца, што спачатку не разлічваў на заваяванне нашымі фрыстайлістамі двух залатых медалёў — у жаночай і мужчынскай праграмах. Хоць і не сумняваюся ў іх майстэрстве і заўсёды ведаў, што яны здольныя змагацца за самыя высокія месцы.

Так, гэтая Алімпіада — найлепшая з усіх, дзе удзельнічалі ачыныя спартсмены. Не толькі сярод «белых» Алімпіяд — наогул. Шчасце медалёў на сёння, п'яць з іх — залатыя. Лічу, што гэтыя высокія вынікі абумоўлены паступальным развіццём спорту вышэйшых дасягненняў у нашай краіне і праграмамі яго падтрымкі з боку дзяржавы. Залаты алімпійскі медаль — гэта ўрачытасць духу спартсмена, які ішоў да галоўнай ўзнагароды свайго жыцця па цяжкай шляху, часам праз траўмы і боль.

— Божа, Беларусь — вялікая спартыўная нацыя — не пабаюся гэтых тэмаў, Цупер, Кушнір — наш гонар. Восць гэта сіла, вось гэта дух і воля да перамогі! — казаў, хапаючы мяне за куртку Артур, які прыехаў сюды з Мінска, каб падтрымаць свайго сябра Дзіму Дашчынскага.

Дзіма крыху не дацярапеў. Да медалю не дацягнуў. Але абцаў вярнуцца на трамплін. Каб таксама паставіць тлустую кропку.

ФОТА БЕЛТА

ЧАТЫРЫ СТЫХІІ: 3 КІМ СЯБРАВАЦЬ, КАГО КАХАЦЬ?

Як знайсці ў жыцці блізкаю па духу сяброўку, каханага? Не маюць рацыі тыя, хто лічыць, што ўсё адбываецца выпадкова. Мне давялося пабываць у Тыбеце, Манголіі, Кітаі, Сібіры, Закаўказзі... Я сустракаўся з мудрымі людзьмі — святарамі, навукоўцамі, практыкамі, энтузіястамі. І мне здаецца, назалашаўся чалавецтвам ведаў павінны дапамагчы разабрацца ў пошуку адказу на такое цікавае пытанне: дзе шукаць сяброўства, каханне, што ўлічыць у стаўнасці з блізкімі людзьмі?

Для пачатку, я думаю, варта разабрацца ў некаторых асаблівасцях унутраных і знешніх якасцяў чалавека — тэмпераментах. Тэмперамент азначае асаблівасці псіхічнай дзейнасці, а таксама тэмп, рытм, інтэнсіўнасць псіхічных працэсаў і фізічнай актыўнасці, эмацыйнасць. Тэмперамент — гэта адзіны прыродны пачатак, аснова. Сама прырода вызначае склад нашага характара, нашы звычкі і манеру паводзін.

САНГВІНІК — чалавек настраю, рухавы, хутка ўзбуджальны, параўнальна лёгка перажывае няўдачы і непрыемнасці, непастаянны.

МЕЛАНХОЛІК — уразлівы, лёгкаранімы, схільны глыбока перажываць нават нязначныя няўдачы, але знешне вяла разгучна на наваколнае, іпахондык або ідэаліст у справах.

ХАЛЕРЫК — хуткі, імпульсны, здольны аддавацца справе з выключным запалам, неўраўнаважаны, схільны да бурных эмацыйных успышак, рэзкіх змен настрою.

ФЛЕГМАТЫК — марудлівы, спакойны, з устойлівымі імкненнямі і больш пастаянным настроем, са слабым знешнім выўаўленнем душэўных станаў.

«Чыстыя» тыпы тэмпераменту сустракаюцца рэдка. Тып тэмпераменту залежыць ад прыроджаных фізіялагічных асаблівасцяў і

ад таго, што дзіця атрымлівае звонку. Як вызначыць асаблівасці тэмпераменту, уласцівыя кожнаму з нас? З дапамогай спецыяльных псіхалагічных тэстаў, напрыклад. Дарэчы, дагэтуль няма адзінага спосабу вызначэння тэмпераменту. Што ж, паспрабуем улічыць гэты асаблівасці чалавека, закладзеныя ў цыкле нараджэння, згодна з чатырма стыхіямі (ВАДА, ЗЯМЛЯ, ПАВЕТРА, АГОНЬ). Зямля адпавядае меланхолічнаму тэмпераменту, Вада — флегматычнаму, Павеце — сангвінічнаму, Агонь — халерычнаму. **Зямля — гэта народжаныя 1 студзеня — 19 студзеня, 20 красавіка — 19 мая, 20 жніўня — 19 верасня, 20 снежня — 31 снежня. Вада — 20 лютага — 19 сакавіка, 20 чэрвеня — 19 ліпеня, 20 кастрычніка — 19 лістапада, Павеце — 20 студзеня — 19 лютага, 20 мая — 19 чэрвеня, 20 верасня — 19 кастрычніка, Агонь — 20 сакавіка — 19 красавіка, 20 ліпеня — 19 жніўня, 20 лістапада — 19 снежня.**

Кожны з чатырох умоўных тыпаў тэмпераменту мае такія асаблівасці мыслення і паводзін, якія не мяняюцца на працягу ўсяго жыцця. У гэтым сэнсе чалавек не мяняецца. Знакі вызначаюць і адносіны паміж людзьмі. Неабходна памятаць, што ёсць знакі процілеглыя: Зямля і Павеце, Вада і Агонь. Узаемаадносіны людзей, якія нарадзіліся пад гэтымі знакамі, не дадуць дастаткова шчырай, трывалай дружбы, стабільнай, добрай сям'і. Людзі розных, супрацьлеглых характараў, з вялікай цяжкасцю могуць знайсці агульны інтарэсы, і, хутчэй за ўсё, ненадоўга.

Аднолькавыя знакі не адштурхоўваюцца, хоць некаторыя нязначныя, дробныя рознагалосі, расчараванні, напругі цалкам магчымыя. Але тут не можа ісці гаворка пра ўзаемную нянавісць, варожасць, непрыязнасць. Кожнаму партнёру ў падобным саюзе блізкіх знааў трэба быць гатовым да мікраасілічных непрыемнасцяў, якія, тым не менш,

не павінны прывесці да разрыву адносін. Нам здаецца, што дробныя канфлікты псуецца наша жыццё, а насамроч яны стымуюць нашы пачуцці, правяраюць іх на трываласць, прымушаюць блізкіх людзей больш увагі надаваць адно аднаму. Галоўнае, што сяброўства і каханне паміж людзьмі аднолькавыя знааў будзе ўзаемным.

Людзям супрацьлеглых знааў вельмі складана падтрымліваць перспектывныя справы, заключаюць афіцыйныя сямейна-шлюбныя саюзы. Такія людзі нярэдка ствараюць сям'ю або становяцца блізкімі сябрамі, як кажуць, па разліку або спадзеючыся на удачу. Сур'ёзныя скандалы, разлады магчымыя паміж Зямлёй і Павеце, Вадой і Агань. У мінімальна супрацьлеглых знааў (Зямля — Агонь, Вада — Павеце) падобныя рызыкі ва ўзаемаадносінх меншыя. Зямля дрэнна судзіцца з Павеце, з Агань, падвяргаючыся, вобразна кажучы, ветравой эрозіі і высушвальнаму пеклу. У сваю чаргу, Ваду сушыць, выпарвае Агонь. Што да Павеце, то яно дапамагае Аганю, раздзімаючы полымя, «налятае» на рэкі і азёры ветравымі бурамі, выклікаючы паводны і паводкі. Зямля тушыць Агонь і закрывае доступ Павеце. Вада з цяжкасцю прапуская Павеце і лёгка тушыць Агонь. Прыродны дзеянні цалкам адпавядаюць характару паводзін людзей.

Усходняя мудрасць паказвае на аптымальна блізкія адносіны паміж знакамі Зямля—Вада, Агонь—Павеце. Тут і канфлікты нязначны, і блізкасць інтарэсаў аптымальная. Гарантаваць 100-працэнтную «блізкасць душ», вядома, немагчыма, але, тым не менш... Дарэчы, названыя асаблівасці варта ўлічваць не толькі ў адносінах з каханымі і сябрамі, але і пры зносінах з дзецьмі, бацькамі, суседзямі і г.д.

Сяргей АНУПРЫЕНКА, доктар філасофскіх навук

Хочаце — верце

Практычнасць, уважлівасць і мэтанакіраванасць характарызуюць гэтых людзей. Яны любяць прыкладаць намаганні, каб зрабіць нешта новае, каб дайсці да мэты. Іх шлях да поспеху — пераадоленне цяжкасцяў і перашкод. Аднак вялікая частка іх поспеху дасягаецца дзюючы ведам калег і асабліва падтрымцы сям'і і блізкіх сяброў, што падкрэслівае іх здольнасці да кіравання. Іх паважаюць за таленты, лічаць ураўнаважанымі, непахіснымі і надзейнымі людзьмі. Адзіны іх мінус — нявыханасць і адсутнасць клопату аб наваколных, а вось ведаў, актыўнасць, поспех і магчымасць ясна мысліць абцягаюць ім павы і ўзнагароду за працу.

Дарую матулю, Ірыну Мікалаеўну КОЗАК, АД УСЕЙ ДУШЫ ВІНШУЕМ З ЮБЛЕЕМ!

Сказаць «спасибо» — это мало, Мы все в долгу перед тобой. Дай Бог тебе здоровья, мама, — Желанье всей семьи большой. Твое тепло, твое добро, Всегда оно нас окружает, И на душе становится тепло, Когда к тебе мы в гости приезжаем.

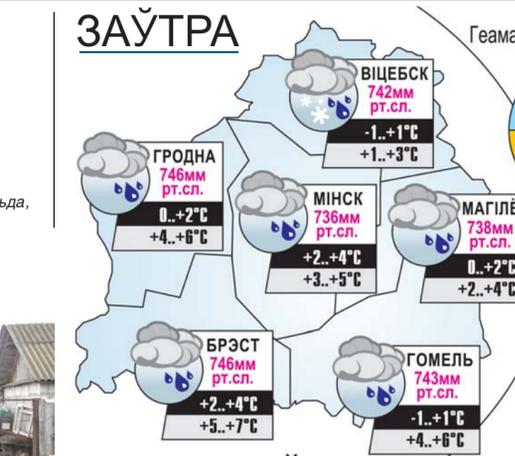
3 Юбилеи! 3 любоўю, дзеці.

СЁННЯ

Месяц
Апошняя квадра 22 лютага. Месяц у сусор'і Шалюў.

Імяніны
Пр. Марыі, Хрысціны, Анатоля, Васіля, Дзмітрыя, Івана, К. Альжбеты, Міраславы, Арнольда, Конрада, Міраслава, Пятра.

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	8.21	18.26	10.05
Віцебск	8.13	18.13	10.00
Магілёў	8.11	18.16	10.05
Гомель	8.04	18.16	10.12
Гродна	8.35	18.42	10.07
Брэст	8.33	18.46	10.13

...у суседзях

ВАРШАВА	+5...+7°C
КІЕЎ	+5...+7°C
РЫГА	+2...+4°C
ВІЛЬНЮС	+3...+5°C
МАСКВА	-1...+1°C
С.-ПЕЦЯРБУРГ	-3...-1°C

УСМІХНЕМСЯ

Выйдзеш за мяне замуж — будзеш жыць, як у казцы, Папялушка мая!

У школе.
— Вовачка, раскажы пра падарожжы Калумба.
— Значыць, так. Калумб не ведаў, куды ён прыплывіў... А калі вярнуўся дадому, то не ведаў, адкуль...

Адкрыю мужчынам таямніцу: усе дзюячы могуць самастойна зашпіліць маланку на спіне!

— Якія аздажыныя ўчынкы вы рабілі ў сваім жыцці?
— Аднойчы на алгебры руку падняў.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛІНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н.КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А.КЛЯШЧУК, А.ЛЯХОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), С.ПРОТАС (першы намеснік дырэктара), Н.РАСОЛЬКА, А.СЛАНЕУСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В.ЦЕЛЯШУК, Л.ЦШОШКІК.

НАШ АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмны — 287 19 19 (тэл./факс); адрэдаваць ліст — 287 18 64, падліскі і распаўсюджвання — 287 18 38, 287 17 21, сакратарыята — 292 05 82, адказны за выпуск дадатка: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Місцовае самакіраванне» — 292 44 12, ул.Славянскі карпусандацтва: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31, на Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; Бухгалтэрыя: 287 18 81.

http://www.zviazda.by; ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: info@zviazda.minsk.by; РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.minsk.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца судзіцтвам і не абавязваюць чытацкага па сваім меркаванні адбірае і публікуе адзасваенныя ім псымы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прапрыеце «Відавочтва «Беларускі Дом друку». ПД № 02330/0494179 ад 03.04.2009.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 22.315. Індэкс 63850. Зак. № 710.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 Нумар падпісаны ў 19.30
 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 18 лютага 2014 года.